

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบาย และเชิงวิชาการ โดยมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังนี้

7.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย และ 3) เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยจากทุกภาคส่วนของสังคมได้แก่ ระดับบุคคล ระดับระหว่างบุคคล (ครอบครัวและเพื่อน) ระดับสถาบัน (สถาบันการศึกษา) ระดับชุมชน และระดับสังคม ตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม (McLeroy et al., 1988: 351-377) โดยแบ่งระเบียบวิธีวิจัยออกเป็น ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอายุระหว่าง 18 – 24 ปี ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,200 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ในส่วนของการศึกษาแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เป็นการศึกษาลักษณะการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านความถี่ของการบริโภค อายุแรกดื่ม เหตุผลของการบริโภคครั้งแรก สาเหตุของการเลิกบริโภค ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บริโภค โอกาสที่บริโภค สถานที่ที่บริโภค สถานที่ที่ซื้อเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายของการบริโภค การใช้ระยะเวลาในการหาซื้อ และปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ขณะที่ส่วนของการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น มีตัวแปรอิสระจำนวน 22 ตัวแปร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม คือ 1) ปัจจัยระดับบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ เงินที่ได้รับต่อเดือน รายได้ของครอบครัวต่อเดือน การพักอาศัย ความรู้เรื่องโทษจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ความเสี่ยงของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ความรุนแรงของอันตรายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ประโยชน์ของการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ผลที่ไม่พึงปรารถนาของไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความสามารถใน

การปฏิเสธคำชักชวนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2) ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ได้แก่ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบิดา การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพี่น้องและญาติ 3) ปัจจัยระดับสถาบัน ได้แก่ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรุ่นพี่ที่มหาวิทยาลัย และ ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัย 4) ปัจจัยระดับชุมชน ได้แก่ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในชุมชนที่พักอาศัย และ ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณชุมชนที่พักอาศัย และ 5) ปัจจัยระดับสังคม ได้แก่ การเปิดรับสารรณรงค์ป้องกัน การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ การเปิดรับสารโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมีตัวแปรตาม คือ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก การวิเคราะห์การแปรผันสองทาง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย ส่วนที่สองการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติ และพหุแบบขั้นตอน ทั้งนี้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย กับตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆของสังคมทั้งในระดับบุคคล ระดับระหว่างบุคคลคือ ครอบครัวและเพื่อน ระดับสถาบันคือสถาบันการศึกษา ระดับชุมชน และระดับสังคม เพื่อทราบข้อคิดเห็นและแนวทางต่างๆในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยในระดับบุคคลใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันจำนวน 1 กลุ่ม กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วจำนวน 1 กลุ่ม และกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 1 กลุ่ม โดยมีจำนวนกลุ่มละ 6 - 8 คน ที่เลือกจากกรณีตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณไว้แล้วที่สมัครใจเข้าร่วมการสนทนากลุ่มย่อย ในระดับระหว่างบุคคล ซึ่งหมายถึงในระดับครอบครัวและเพื่อน โดยในส่วนของครอบครัว ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันจำนวน 3 ครอบครัว ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วจำนวน 3 ครอบครัว และตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 3 ครอบครัว ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกตัวแทนครอบครัวของกรณีตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณไว้แล้ว โดยในแต่ละกลุ่มจะเป็นตัวแทนครอบครัวของนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตรงตามที่ระบุไว้ในข้างต้น และเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษาซึ่งอาจเป็นบิดา มารดา หรือญาติสนิทและสมัครใจที่จะให้สัมภาษณ์เชิงลึก ในส่วนของเพื่อน ใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มนักศึกษาจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อน

สนิทที่ยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันจำนวน 1 กลุ่ม กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วจำนวน 1 กลุ่ม และกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 1 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 6 - 8 คน ทั้งนี้เลือกนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มย่อยจากกรณีตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณไว้แล้ว โดยเป็นนักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทมีพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตรงตามที่ระบุไว้ในข้างต้น และสมัครใจเข้าร่วมการสนทนากลุ่มย่อย ในระดับสถาบันการศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาระดับมหาวิทยาลัยหรือระดับคณะจำนวน 2 คน ทั้งนี้เลือกผู้บริหารมหาวิทยาลัยแบบเจาะจงจากสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครหรือระดับคณะที่มีการดำเนินการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในสถานศึกษาหรือภายในคณะอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา ในระดับชุมชนใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนในกรุงเทพมหานครจำนวน 2 คน ทั้งนี้เลือกผู้นำชุมชนแบบเจาะจงจากชุมชนที่มีการดำเนินการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในชุมชนอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา และสุดท้ายในระดับสังคมใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนจากกระทรวงสาธารณสุขที่ดูแลงานด้านนโยบายการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 1 คน ตัวแทนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวน 1 คน และตัวแทนจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) จำนวน 1 คน โดยเลือกตัวแทนดังกล่าวแบบเจาะจงจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้โดยย่อดังนี้

7.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1) ปัจจัยระดับบุคคล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57) มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 20.28 ปี ได้รับเงินต่อเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 6,478.93 บาท มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 44,045.67 บาท พักอาศัยอยู่ในหอพักนอกมหาวิทยาลัยมีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 37.3) มีความรู้เรื่องโทษของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง หรือมีคะแนนความรู้เรื่องโทษของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 9.48 คะแนน มีคะแนนเจตคติที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง หรือมีคะแนนเจตคติเฉลี่ยเท่ากับ 52.17 คะแนน มีคะแนนการรับรู้ความเสี่ยงของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 18.41 คะแนน ซึ่งกล่าวได้ว่ามีการรับรู้ความเสี่ยงของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง มีคะแนนการรับรู้ความรุนแรงของอันตรายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 19.95 คะแนน ซึ่งกล่าวได้ว่ามีการรับรู้ความรุนแรงของอันตรายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่

ในระดับสูง มีคะแนนการรับรู้ประโยชน์ของการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 27.62 คะแนน ซึ่งนับว่ามีการรับรู้ประโยชน์ของการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง มีคะแนนการรับรู้ผลที่ไม่พึงปรารถนาของการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 12.20 คะแนน ซึ่งกล่าวได้ว่ามีการรับรู้ผลที่ไม่พึงปรารถนาของการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ และมีคะแนนความสามารถในการปฏิเสธคำชักชวนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 7.72 คะแนน ซึ่งหมายถึงมีความสามารถในการปฏิเสธคำชักชวนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง

2) ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนเพื่อนสนิทที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 12.21 คน ซึ่งนับว่าค่อนข้างสูง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบิดาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 57.6) ขณะที่ไม่มีมารดาไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 76.9) แต่ส่วนใหญ่มีพี่น้องและญาติที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 75.7)

3) ปัจจัยระดับสถาบัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรุ่นพี่ที่มหาวิทยาลัยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 81.8) และใช้ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยเฉลี่ยเท่ากับ 15.39 นาที ซึ่งนับว่าเป็นระยะเวลาที่ไม่นานก็สามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยมาบริโภคได้

4) ปัจจัยระดับชุมชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีสมาชิกในชุมชนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 80.2) และใช้ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณชุมชนที่พักอาศัยเฉลี่ยเท่ากับ 13.40 นาที ซึ่งนับว่าเป็นระยะเวลาที่ไม่นานก็สามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณชุมชนที่พักอาศัยมาบริโภคได้

5) ปัจจัยระดับสังคม

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการเปิดรับสารรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 26.88 คะแนน ซึ่งกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยเปิดรับสารรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง มีคะแนนการเปิดรับสารโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยเท่ากับ 15.34 คะแนน หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยเปิดรับสารโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง

7.1.2 แบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1) ความถี่ของการบริโภค

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 77.5 ไม่บริโภคร้อยละ 22.5 ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า เป็นการ

บริโภคนานๆครั้ง ซึ่งหมายถึงปีละ 1-2 ครั้งหรือบริโภคเฉพาะเทศกาล มีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 34) รองลงมา คือกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคบางครั้ง (เดือนละ 1-2 ครั้ง) (ร้อยละ 27.1) บริโภคบ่อยครั้ง (สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง) (ร้อยละ 11.2) และบริโภคเป็นประจำ (สัปดาห์ละ 3 ครั้งขึ้นไป) (ร้อยละ 5.3) ตามลำดับ มีความถี่ของการบริโภคเฉลี่ยเท่ากับ 17.59 ครั้ง และเมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้บริโภคเลยในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยบริโภคมากกว่าเป็นผู้ที่เคยบริโภคมาก่อน (ร้อยละ 77 เปรียบเทียบกับร้อยละ 23) และส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกในอนาคต (ร้อยละ 60.7) นอกจากนี้ ในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยบริโภคเลย ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าไม่อยากบริโภคเอง มีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 81.3)

2) อายุแรกดื่ม

กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยของการเริ่มบริโภคครั้งแรกเท่ากับ 16.12 ปี

3) เหตุผลของการบริโภคครั้งแรก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก 3 ลำดับแรก ได้แก่ อยากทดลองบริโภค (ร้อยละ 63.6) รองลงมาคือ เพื่อนชักชวน (ร้อยละ 52.2) และเพื่อการเข้าสังคม/งานสังสรรค์ (ร้อยละ 49.2) ตามลำดับ

4) สาเหตุของการเลิกบริโภค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา แต่ก่อนหน้านี้นี้เคยบริโภคให้เหตุผลสำคัญของการเลิกบริโภค 3 ลำดับแรกคือ การพบว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งไม่ดี เลยตัดสินใจเลิกเอง มีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 51.6) รองลงมาคือ กลัวปัญหาด้านสุขภาพ (ร้อยละ 40.3) และสมาชิกในครอบครัวขอร้อง (ร้อยละ 25.8) ตามลำดับ

5) ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บริโภค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างบริโภค 3 ลำดับแรกคือเบียร์ (ร้อยละ 74.9) รองลงมา คือ เหล้าปั่น (ร้อยละ 65.0) และไวน์ (ร้อยละ 46.7) ตามลำดับ นอกจากนี้ ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างบริโภคบ่อยที่สุด 3 ลำดับแรกคือเบียร์ (ร้อยละ 38.5) รองลงมาคือเหล้าปั่น (ร้อยละ 17.8) และวิสกี้ (ร้อยละ 10.2) ตามลำดับ

6) โอกาสที่บริโภค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 ลำดับแรกคืองานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อนฝูง (ร้อยละ 85.4) รองลงมา คือ วันเทศกาลต่างๆ (ร้อยละ 61.8) และอยากบริโภคเองโดยไม่ต้องมีโอกาพิเศษ (ร้อยละ 32.5) ตามลำดับ

7) สถานที่ที่บริโภค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 ลำดับแรกคือสถานบันเทิง (ร้อยละ 70.4) รองลงมา คือ ร้านอาหาร (ร้อยละ 46.7) และบ้านของเพื่อน (ร้อยละ 46.0) ตามลำดับ

8) สถานที่ที่ซื้อเครื่องดื่ม

สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยที่สุด 3 ลำดับแรกคือร้านค้าสะดวกซื้อ (ร้อยละ 37.8) รองลงมา คือ สถาบันเทิง (ร้อยละ 32.0) และร้านขายของชำทั่วไป (ร้อยละ 7.7) ตามลำดับ

9) ค่าใช้จ่ายของการบริโภค

กลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อเดือนเฉลี่ย 738.71 บาท

10) ความสะดวกด้านเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มตัวอย่างมีความสะดวกด้านเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยเฉลี่ยเท่ากับ 14.54 นาที และมีความสะดวกด้านเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณชุมชนที่พักเฉลี่ยเท่ากับ 12.01 นาที

11) ปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 ลำดับแรกคือ ปัญหาสุขภาพร่างกายเสื่อมโทรม/มีสุขภาพ (ร้อยละ 44.7) รองลงมาคือ สิ้นในสิ่งที่ได้ทำลงไป (ร้อยละ 38.3) และทำบางสิ่งที่รู้สึกเสียใจในภายหลัง (ร้อยละ 31.4) ตามลำดับ

12) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยจากการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันเป็นเรื่องปกติธรรมดา มีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 42.2) ขณะเดียวกันก็เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำ (ร้อยละ 31.0) อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 26.8 นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยไว้หลายประการ ลำดับแรกคือการรณรงค์ให้เห็นโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆ ตามมาด้วยการขึ้นภาษีและปรับราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้น การห้ามมีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในมหาวิทยาลัยหรือบริเวณใกล้เคียง การห้ามมีสถาบันเทิงใกล้มหาวิทยาลัย การปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่วัยเด็ก การจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อนต้องช่วยกันดูแลและเตือนสติซึ่งกันและกัน การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสื่อต่างๆ ครอบครัวยุคใหม่ควรดูแลอบรมสั่งสอนบุตรหลานอย่างใกล้ชิด การกำหนดเวลาในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การออกกฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี การปรับการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวดมากขึ้น การออกกฎหมายห้ามนักศึกษาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มหาวิทยาลัยควรออกกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดจริงจัง รุ่นพี่ในมหาวิทยาลัยควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ชวนรุ่นน้องบริโภค นักศึกษา

เองจะต้องรู้จักปฏิเสธคำชักชวน การเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมายให้รุนแรง และการเลิกผลิตและปิดโรงงานสุรา ทั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะร้อยละ 28.2

7.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์การแปรผันสองทางด้วยการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์การแปรผันหลายทางด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติและการถดถอยพหุแบบขั้นตอน (ดังแสดงผลสรุปในตารางที่ 7.1) โดยมีรายละเอียดดังนี้

7.1.3.1 ผลการวิเคราะห์การแปรผันสองทาง

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับตัวแปรอิสระทั้ง 22 ตัวพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวยกเว้นรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนและการเปิดรับสารรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้สรุปได้ว่า นักศึกษาชายดื่มมากกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า มีเงินที่ได้รับต่อเดือนสูงกว่า พักอาศัยอยู่ในหอพักนอกมหาวิทยาลัย มีความรู้เรื่องโทษจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่า มีเจตคติที่ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่า มีการรับรู้ความเสี่ยงของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่า มีการรับรู้ความรุนแรงของอันตรายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่า มีการรับรู้ประโยชน์ของการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่า มีการรับรู้ผลที่ไม่พึงปรารถนาของการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่า มีความสามารถในการปฏิเสธคำชักชวนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่า มีจำนวนเพื่อนสนิทที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่า มีบิดาที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีมารดาที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีพี่น้องและญาติที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีรุ่นพี่ที่มหาวิทยาลัยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยต่ำกว่า มีสมาชิกในชุมชนที่พักอาศัยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณชุมชนที่พักอาศัยต่ำกว่า และมีการเปิดรับสารโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่า จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีลักษณะดังกล่าวตรงข้ามกัน

7.1.3.2 ผลการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติพบว่า กลุ่มของตัวแปรอิสระทั้ง 22 ตัวสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 21.0 ($R^2 = 0.210$) และเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ ให้อยู่ที่แล้ว มีตัวแปรอิสระเพียง 6 ตัวที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ เพศ อายุ การพักอาศัย เจตคติที่มีต่อการบริโภค

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท และระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ทิศทางของความสัมพันธ์ยังคงเป็นไปตามสมมติฐานเช่นเดิม และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนพบว่ามีความสอดคล้องกับการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติ กล่าวคือ กลุ่มตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังคงมี 6 ตัวเช่นเดิมโดยสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 19.6 ($R^2 = 0.196$) ทั้งนี้ ตัวแปรเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ดีที่สุด คือร้อยละ 9.3 ตามด้วยตัวแปรการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท (เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3) ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มบริเวณมหาวิทยาลัย(เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2) การพักอาศัย (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7) เพศ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5) และอายุ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6) ส่วนตัวแปรอิสระอื่นๆไม่สามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับกลุ่มของตัวแปรอิสระภายใต้ปัจจัยในแต่ละระดับเพิ่มเติม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติเพื่อให้ทราบถึงอิทธิพลของปัจจัยในแต่ละระดับว่าจะสามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้มากน้อยเพียงใด อันจะทำให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยระดับบุคคลสามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้มากที่สุดถึงร้อยละ 15 ($R^2 = 0.150$) อันดับที่สองคือ ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 8.8 ($R^2 = 0.088$) อันดับที่สามคือ ปัจจัยระดับสถาบัน ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 5.4 ($R^2 = 0.054$) อันดับที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยระดับชุมชน ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 5 ($R^2 = 0.050$) และสุดท้ายคือ ปัจจัยระดับสังคม ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้เพียงร้อยละ 1.5 ($R^2 = 0.015$) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยระดับบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ปัจจัยระดับสถาบัน ปัจจัยระดับชุมชน และปัจจัยระดับสังคม ตามลำดับ ผลการศึกษาในส่วนนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยในระดับที่ใกล้ชิดกับตัวนักศึกษามากกว่า จะมีอิทธิพลสูงกว่าปัจจัยในระดับที่ห่างออกไป

ตารางที่ 7.1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัย

ตัวแปร	การวิเคราะห์ การแปรผันสองทาง		การวิเคราะห์ การแปรผันหลายทาง	
	การวิเคราะห์ การถดถอย อย่างง่าย	การวิเคราะห์ การถดถอยพหุ แบบปกติ	การวิเคราะห์ การถดถอยพหุ แบบขั้นตอน	
ปัจจัยระดับบุคคล				
1. เพศ	/**	/**		5**
2. อายุ	/**	/		6**
3. เงินที่ได้รับต่อเดือน	/**	/		
4. รายได้ของครอบครัว	/	/		
5. การพักอาศัย	/**	/**		4**
6. ความรู้เรื่องโทษของการบริโภคเครื่องดื่มฯ	/**	/		
7. เจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มฯ	/**	/**		1**
8. การรับรู้ความเสี่ยงของการบริโภคเครื่องดื่มฯ	/**	/		
9. การรับรู้ความรุนแรงของอันตรายจากการบริโภคฯ	/**	/		
10. การรับรู้ประโยชน์ของการไม่บริโภคเครื่องดื่มฯ	/**	/		
11. การรับรู้ผลที่ไม่พึงปรารถนาของการไม่บริโภคเครื่องดื่มฯ	/**	/		
12. ความสามารถในการปฏิเสธคำชักชวนการบริโภคฯ	/**	/		
ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล				
13. การบริโภคของเพื่อนสนิท	/**	/**		2**
14. การบริโภคของบิดา	/**	/		
15. การบริโภคของมารดา	/**	/		
16. การบริโภคของพี่น้องและญาติ	/**	/		
ปัจจัยระดับสถาบัน				
17. การบริโภคของรุ่นพี่ที่มหาวิทยาลัย	/**	/		
18. ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มฯบริเวณมหาวิทยาลัย	/**	/**		3**
ปัจจัยระดับชุมชน				
19. การบริโภคของสมาชิกในชุมชนที่พักอาศัย	/**	/		
20. ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มฯบริเวณชุมชน	/**	/		
ปัจจัยระดับสังคม				
21. การเปิดรับสารรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มฯ	/	/		
22. การเปิดรับสารโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	/**	/		
R^2	-	0.210		0.196

หมายเหตุ : / หมายถึง มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1 - 6 หมายถึง ความสามารถในการอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยโดย

เรียงลำดับจาก 1-6

7.1.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในส่วนของคุณความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยจากภาคส่วนต่างๆของสังคมทั้ง 5 ระดับ สามารถสรุปได้ดังนี้

7.1.4.1 ระดับบุคคล

1) กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่

ในปัจจุบัน

กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันมีความเห็นว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาเป็นเรื่องปกติธรรมดา ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันมีนักศึกษาริโภคกันอย่างแพร่หลายทั้งชายและหญิง โดยถือเป็นการสังสรรค์กันระหว่างเพื่อนและยังเป็นสื่อกลางในการเข้าสังคมใหม่ๆด้วย ทั้งนี้การเริ่มต้นเข้าสู่การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยคือการชักชวนจากเพื่อนซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ โดยนักดื่มหน้าใหม่ที่ได้รับการชักชวนจากเพื่อนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีไม่มากนัก จะมีเฉพาะในนักเรียนชายบางกลุ่มเท่านั้น แต่ระยะที่ถือว่าเข้าสู่การนักดื่มอย่างจริงจังมักอยู่ในช่วงที่เข้ามาเรียนในระดับมหาวิทยาลัย แต่ก็มีบางส่วนของกลุ่มให้ความเห็นว่า การบริโภคของสมาชิกในครอบครัวก็ถือเป็นอีกจุดเริ่มต้นหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาเข้าสู่การนักดื่มหน้าใหม่ด้วย สำหรับแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้น กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันมีความเห็นว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ 70 - 80 โดยความถี่ของการบริโภคนั้นไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับการชักชวนของเพื่อน อายุแรกดื่มคือประมาณ 15 - 17 ปี แต่จะเป็นการบริโภคเพียงเล็กน้อย โดยจะเริ่มดื่มอย่างจริงจังมากขึ้นในช่วงเข้ามหาวิทยาลัย เหตุผลของการบริโภคครั้งแรกคืออยากทดลองบริโภค เพื่อนชักชวน และดื่มเพื่อเข้าสังคม/งานสังสรรค์ต่างๆ ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บริโภคจะเป็นเบียร์ เหล้าปั่น ไวน์คูลเลอร์ วิสกี้ บรันดี และน้ำผลไม้ผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยนักศึกษาชายมักจะนิยมบริโภคพวกเบียร์ วิสกี้ และบรันดี ส่วนนักศึกษาหญิงมักนิยมบริโภคเหล้าปั่น ไวน์คูลเลอร์ และน้ำผลไม้ผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โอกาสที่บริโภคส่วนใหญ่จะบริโภคในงานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อนฝูง สถานที่ที่บริโภคโดยส่วนใหญ่จะเป็นในสถานบันเทิง เช่น ผับ/บาร์/ดิสโก้เทค/ไนท์คลับ เป็นต้น สถานที่ที่ซื้อเครื่องดื่มส่วนใหญ่คือร้านค้าสะดวกซื้อ สำหรับค่าใช้จ่ายของการบริโภคนั้นจะไม่แน่นอนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงินที่ได้รับต่อเดือนของนักศึกษาแต่ละคน หากนักศึกษาคนใดได้รับค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงกว่าก็จะจ่ายค่าเครื่องดื่มต่อเดือนมากกว่า สำหรับการใช้ระยะเวลาในการหาซื้อนั้น ทางกลุ่มเห็นว่าไม่น่าจะเกิน 15 นาทีก็สามารถที่จะหาซื้อเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ได้ทั้งในบริเวณมหาวิทยาลัยและในชุมชนที่พักอาศัย สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ทางกลุ่มให้ความเห็นว่าน่าจะมาจากเพื่อนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ทางกลุ่มยังได้เสนอปัจจัยอื่นๆด้วย ได้แก่ การบริโภคของสมาชิกในครอบครัว โฆษณา เงินที่ได้รับต่อเดือน ความสะดวกในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาชีวิต นอกจากนี้ ยังแสดงความเห็นถึงปัญหาที่ได้รับจากการบริโภคไว้หลายประการได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย มีอาการมึนเมาจนไม่รู้สึกรสชาติ ปัญหาการทะเลาะวิวาท และปัญหาการเมาแล้วขับจนเกิดอุบัติเหตุ

ด้านข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันเห็นว่าควรจัดทำแผนรณรงค์ประชาสัมพันธ์การป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยมุ่งเป้าหมายหลักไปยังกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง โดยให้ข้อมูลข่าวสารที่บอกถึงความเสี่ยงและผลกระทบต่างๆที่จะเกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนควรนำเสนอความจริงที่เกิดขึ้นกับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้อาจใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับนักศึกษามหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมบันเทิง กิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร และ กิจกรรมนอกสถานที่ต่างๆ ในฐานะเป็นสื่อกลางในการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อไม่ให้ดูเป็นวิชาการมากเกินไป นอกจากนี้ อาจมีการใช้มาตรการราคาโดยการเพิ่มอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้นเพื่อจำกัดการเข้าถึงของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย และจัดสถานบันเทิงหรือร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ห่างจากบริเวณมหาวิทยาลัย เพื่อทำให้นักศึกษาเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากขึ้น ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสื่อทุกประเภททุกช่วงเวลา พ่อแม่และสมาชิกในครอบครัวควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี และควรปลูกฝังจิตสำนึกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งไม่ดีมาตั้งแต่ยังเด็ก กำหนดอายุผู้ที่เข้าสถานบริการให้เพิ่มสูงขึ้นเป็น 25 ปีบริบูรณ์ (ปัจจุบันกฎหมายกำหนดไว้ที่ 20 ปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546) และสุดท้ายควรมีกฎหมายที่กำหนดการห้ามจำหน่ายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ ต่อข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังคงบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันจึงได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ดังนี้คือ การป้องกันควรมุ่งเป้าไปที่กลุ่มนักศึกษาที่บริโภคมากก่อน ซึ่งได้แก่นักศึกษาชาย นักศึกษาที่มีอายุมากกว่าคืออยู่ชั้นปี3-4 และนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนอกมหาวิทยาลัย เป็นต้น ส่วนเนื้อหาในการนำเสนอควรมุ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษาให้ถูกต้อง โดยพยายามสื่อสารให้กลุ่มนักศึกษาเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของตนนั้นจะส่งผลเสียต่อให้คนรอบข้างอย่างไร

2) กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว

กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วมีความเห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันเป็นจำนวนมากจนดูเหมือนเป็นเรื่องปกติธรรมดา และนักศึกษาหญิงมีแนวโน้มที่จะบริโภคกันมากขึ้น และเห็นว่าการชักชวนจากเพื่อนเป็นสาเหตุสำคัญที่จะนำไปสู่การเริ่มต้นเข้าสู่วงการนักดื่มหน้าใหม่ สำหรับแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้นกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วมีความเห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักศึกษาชายจะบริโภคบ่อยมากกว่านักศึกษาหญิง อายุแรกดื่มส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 15 - 17 ปี เหตุผลของการบริโภคครั้งแรกส่วนใหญ่คือเพื่อนชักชวน และอยากลองบริโภคเอง ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บริโภคเป็นประจำจะเป็นพวกเบียร์ เหล้าปั่น วิสกี้ บรั่นดี และน้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์ โดยนักศึกษาชายมักจะนิยมบริโภคพวกเบียร์ วิสกี้ และบรั่นดี ส่วนนักศึกษาหญิงมักนิยมบริโภคเหล้าปั่น และน้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์ สถานที่ที่บริโภคโดยส่วนใหญ่จะเป็นในสถานบันเทิง เช่น ผับ/บาร์/ดิสโก้เทค/ไนท์คลับ เป็นต้น สถานที่ที่ซื้อเครื่องดื่มส่วนใหญ่คือร้านค้าสะดวกซื้อ สถานบันเทิง และร้านขายของชำทั่วไป สำหรับค่าใช้จ่ายของการบริโภคนั้นส่วนใหญ่จะไม่เกิน 1,000 บาทต่อเดือน และใช้ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณมหาวิทยาลัยและในชุมชนที่พักอาศัยไม่เกิน 15 นาที สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ทางกลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่าน่าจะมาจากอิทธิพลของเพื่อนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามสมาชิกในกลุ่มบางส่วนได้กล่าวถึงอิทธิพลของครอบครัวด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังเห็นว่าปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีหลายประการได้แก่ ปัญหาสุขภาพร่างกายเสื่อมโทรม ปัญหาการทำบางสิ่งารู้สึกเสียใจในภายหลัง ปัญหาหิวเมากจนควบคุมสติไม่ได้ ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว ปัญหาผลการเรียนตกต่ำ และปัญหาทะเลาะวิวาท ทั้งนี้เหตุผลสำคัญที่เลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มี 3 ประการคือ ไม่อยากบริโภคเองเพราะคิดว่าเป็นสิ่งไม่ดี ความกลัวปัญหาด้านสุขภาพ และพ่อแม่ขอร้อง และกล่าวถึงวิธีการในการเลิกคือ พยายามหลีกเลี่ยงไม่ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน แต่ถ้าหากจำเป็นต้องไปในงานเลี้ยงสังสรรค์ ก็จะไม่บริโภคน้ำอัดลมแทน และพยายามไปทำกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เล่นกีฬา หรือ เข้าชมรมที่สนใจ ขณะที่สมาชิกกลุ่มบางส่วนได้กล่าวว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้เลิกบริโภคได้สำเร็จคือต้องมีจิตใจเข้มแข็งและแน่วแน่ที่จะเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้น กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรณรงค์ให้เห็นถึงความเสี่ยงและโทษของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆมากยิ่งขึ้น ควรมีการจัดอบรมเทคนิคการเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และวิธีการปฏิเสธคำชักชวนให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัย เพื่อให้ นักศึกษามหาวิทยาลัยสามารถเลิกบริโภคและป้องกันตนเองจากการชักชวนของผู้อื่นได้ ควรมีกฎหมายห้ามมีสถานบันเทิงใกล้กับมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษาได้ ประกอบกับภาครัฐควรขึ้นภาษีและปรับราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้น และควรขอมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น ปีใหม่ ตรุษจีน และสงกรานต์ เป็นต้น เพื่อลดอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ ควรลดจำนวนและความหนาแน่นของร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณหอพักนักศึกษาหรือชุมชนที่พักอาศัย มหาวิทยาลัยควรออกกฎระเบียบห้ามนักศึกษาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด ควรมีกฎหมายที่กำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้นเป็น 25 ปีบริบูรณ์ (จากปัจจุบันกำหนดไว้ที่ 20 ปีบริบูรณ์ตามกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551) และสุดท้าย ควรมีกฎหมายกำหนดวันและเวลาในการขาย เช่น การห้ามขายทุกวันศุกร์และวันเสาร์ เป็นต้น และต่อข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ดังนี้คือ ควรมีการจัดอบรมให้นักศึกษาที่ดื่มมากมีความเชื่อมั่นในตนเองที่จะไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรนำเสนอข่าวสารที่เน้นถึงผลเสียของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จะส่งผลทั้งต่อตนเองและคนรอบข้าง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ถูกต้อง และสุดท้าย กลุ่มเพื่อนที่ไม่บริโภคควรรวมตัวกันจัดกิจกรรมต่างๆโดยชวนคนที่บริโภคให้เข้ามาร่วมกิจกรรมด้วย เช่น งานกีฬาต่อต้านแอลกอฮอล์ การจัดสัปดาห์ต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือการจัดประกวดแผนรณรงค์ต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษา เป็นต้น

3) กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มนักศึกษาที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความเห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ทั้งนี้เนื่องมาจากเป็นช่วงวัยที่ติดเพื่อน ชอบเข้าสังคัม รู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ และการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยนั้นค่อนข้างมีอิสระสูง มีกิจกรรมพบปะสังสรรค์บ่อยมากขึ้น จึงมีโอกาที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย ทั้งนี้เหตุผลที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องมาจากมีความรู้สึกที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น

สิ่งที่ไม่ดี ทำลายสุขภาพ จึงไม่ยอมบริโภคเองเพราะบริโภคแล้วส่งผลเสียทั้งต่อตัวเองและสังคม ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มนักศึกษาที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ความเห็นว่า ครอบครัวยุคใหม่ให้ความสำคัญที่ดีให้กับบุตรหลานตั้งแต่ยังเด็ก โดยทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี และอบรมสั่งสอนว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดี นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรจะเข้ามาเข้มงวดกวดขันดูแลสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบให้ปลอดจากการขายและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง ควรมีการรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่ไม่ดูเป็นทางการมากเกินไป และครูอาจารย์ควรเข้ามามีส่วนร่วมรณรงค์ด้วย ประกอบกับ ภาครัฐควรออกกฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรง และเน้นเรื่องการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเข้มงวดมากกว่านี้ ตลอดจนควรเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมายให้มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อย่างเช่น พวกร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชน หรือพวกเมาแล้วขับต้องเข้มงวดให้มากยิ่งขึ้น เพื่อทำให้เกิดความเกรงกลัวที่จะกระทำผิด และต่อข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ดังนี้คือ ในการจัดโปรแกรมการอบรมหรือการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ควรมุ่งเน้นที่จะสื่อสารไปยังกลุ่มนักศึกษาที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่าได้แก่ กลุ่มนักศึกษาเพศชาย กลุ่มนักศึกษาที่มีอายุมากกว่า เช่น นักศึกษาในชั้นปีที่ 3 - 4 และกลุ่มที่พักอาศัยในหอพักนอกมหาวิทยาลัย เป็นต้น ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่ควรได้รับการแก้ไขก่อนกลุ่มอื่นๆ และควรมีการจัดอบรมและให้คำแนะนำทักษะการปฏิเสธและทักษะการป้องกันตนเองแก่นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ควรใช้การรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆ โดยมุ่งสร้างการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ถูกต้อง โดยชาวสภานั้นควรนำเสนอถึงผลเสียต่างๆที่จะเกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

7.1.4.2 ระดับครอบครัวและเพื่อน

1) ระดับครอบครัว

1.1) ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบัน

ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันมีความเห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่ค่อนข้างมีอิสระมากและชอบติดเพื่อน และเห็นว่าผลกระทบที่ครอบครัวได้รับจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุตรหลานมีหลาย

ประการได้แก่ ปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงทั้งกับบุคคลอื่นและบุคคลในครอบครัว ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ปัญหาเรื่องอุบัติเหตุ และปัญหาด้านสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้สาเหตุสำคัญที่บุตรหลานของตนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แก่การคบเพื่อนที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การอยากทดลอง ครอบครัวสอนให้บริโภค และปัญหาชีวิต ขณะที่เห็นว่า ครอบครัวมีส่วนทำให้บุตรหลานบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นกัน โดยครอบครัวที่มีพ่อแม่ หรือพี่น้องและญาติบริโภค ลูกก็มักจะบริโภคตามไปด้วย เนื่องจากเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่สิ่งผิดแต่อย่างใด สำหรับแนวทางการป้องกันนักศึกษา มหาวิทยาลัยจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันเห็นว่าครอบครัวโดยเฉพาะพ่อแม่ควรรักษาตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก คอยอบรมสั่งสอนว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ และดูแลเอาใจใส่ลูกอย่างใกล้ชิด และต่อข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเน้นไปที่บทบาทของผู้ปกครอง ซึ่งรวมถึงพ่อแม่ พี่น้องและญาติที่จะต้องคอยดูแลเรื่องการคบเพื่อนของบุตรหลานของตนอย่างใกล้ชิด

1.2) ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว

ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วเห็นว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันเป็นไปอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะนักศึกษาต่างจังหวัดที่เข้ามาอยู่หอพักกับเพื่อนในกรุงเทพฯจะบริโภคกันมาก เพราะมีความอิสระและไม่มีผู้ใหญ่คอยว่ากล่าวตักเตือน และยอมรับว่าเมื่อตอนที่บุตรหลานของตนยังคงบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เกิดปัญหาขึ้นหลายประการได้แก่ ปัญหาการทะเลาะวิวาทภายในครอบครัว ปัญหาด้านผลการเรียนตกต่ำของนักศึกษา ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ปัญหาสุขภาพ และปัญหาด้านสุขภาพจิตของคนในครอบครัว อย่างไรก็ตามก็เห็นว่าครอบครัวมีส่วนสำคัญที่จะทำให้บุตรหลานเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการให้กำลังใจและพยายามบอกว่าสิ่งที่ทำอยู่เป็นสิ่งที่ผิด นอกจากนี้พ่อแม่ควรรักษาตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกเห็นและจะต้องดูแลลูกอย่างใกล้ชิด ตลอดจนทางมหาวิทยาลัยก็ต้องช่วยด้วย โดยครูอาจารย์จะต้องคอยอบรมสั่งสอนและดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด และจากข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกล่าวคือนักศึกษาควรที่จะเลือกคบเพื่อนที่ดีและสมาชิกทุกคนในครอบครัวจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยเช่นกัน

1.3) ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคย บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากเนื่องจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่มีสิ่งยั่วยุและมอมเมาเยาวชนให้หลงผิดอย่างแพร่หลาย ประกอบกับเยาวชนไทยในปัจจุบันไม่ค่อยเข้าวัด จึงทำให้ห่างไกลจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น และยอมรับตรงกันว่าครอบครัวโดยเฉพาะพ่อและแม่มีส่วนสำคัญที่ทำให้บุตรหลานไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาเสพติดอื่นๆ โดยใช้วิธีการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่บุตรหลานตั้งแต่ยังเด็กว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่สมควรกระทำ เพราะนอกจากจะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของตนเองแล้ว ยังทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนได้ และยังทำให้พ่อแม่เสียใจด้วย สำหรับแนวทางการป้องกันนักศึกษามหาวิทยาลัยจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่พี่น้องและญาติต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกหลานเห็นเป็นแบบอย่าง และต้องอบรมสั่งสอนบุตรหลานเสมอว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดี ควรส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว ให้สมาชิกในครอบครัวได้ใกล้ชิดและทำกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ ควรมีการจัดอบรมผู้นำครอบครัวให้ตระหนักถึงปัญหาของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนจัดโปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้นำครอบครัวให้เห็นถึงโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และประการสุดท้าย ครอบครัวควรมีกฎห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในบ้าน เพื่อให้ผู้ใหญ่ภายในบ้านไม่นำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาดื่มให้บุตรหลานเห็น และต่อข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น ตัวแทนครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยกล่าวถึงบทบาทของตัวนักศึกษาเองที่จะต้องเลือกคบเพื่อนที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2) ระดับเพื่อน

2.1) กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่ยังคง บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบัน

กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่ยังคงบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันเห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันดื่มกันมากจนกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาไปแล้ว และทางกลุ่มเห็นว่าเพื่อนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างมาก เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่จะบริโภค

ตามเพื่อนชักชวน และต้องการทำตามกระแสนิยม หากไม่ทำตามจะทำให้ไม่สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ สำหรับแนวทางการป้องกันมิให้เพื่อนสนิทเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่ยังคงบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันให้ข้อเสนอแนะว่าเพื่อนต้องคอยตักเตือนเพื่อน โดยชักชวนเพื่อนสนิทให้ไปทำกิจกรรมอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา และเล่นดนตรี เป็นต้น เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ ทางมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้นักศึกษาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเปิดเวทีให้นักศึกษาได้แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ โดยอาจสนับสนุนให้เข้าชมรม หรือ เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร ตลอดจนสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มนักศึกษาที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมหาวิทยาลัย หรืออาจจัดเป็นเครือข่ายโดยให้นักศึกษาต่างมหาวิทยาลัยเข้าร่วมด้วย และสนับสนุนให้นักศึกษาที่บริโภคเข้าร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายของกลุ่มนักศึกษาที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากยิ่งขึ้น และต่อข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น กลุ่มนักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทที่ยังคงบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรชักชวนเพื่อนที่บริโภคให้ไปทำกิจกรรมต่างๆโดยไม่ไปเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เล่นกีฬา ดูหนัง หรือร้องเพลงคาราโอเกะ และที่สำคัญเพื่อนที่ชักชวนจะต้องไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เพื่อนเห็นเป็นตัวอย่าง นอกจากนี้ต้องคอยตักเตือนหากเห็นว่าเพื่อนสนิทบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเกินไป

2.2) กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว

กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วมีความเห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันเป็นจำนวนมากจนดูเหมือนเป็นเรื่องปกติธรรมดา และนักศึกษาหญิงมีแนวโน้มที่จะบริโภคกันมากขึ้นนอกจากนี้ เห็นว่าเพื่อนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักศึกษาเป็นช่วงวัยที่ติดเพื่อนและเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นเพื่อนจึงมีส่วนช่วยให้เพื่อนสนิทเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ด้วยการชักชวนเพื่อนที่บริโภคให้ไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนต้องคอยตักเตือนเพื่อนสนิทถ้าเห็นว่าเพื่อนสนิทบริโภคมากเกินไป สำหรับแนวทางการป้องกันมิให้เพื่อนสนิทเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกเป็นครั้งที่สองนั้นกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วเสนอว่าเพื่อนทุกคนในกลุ่มจะต้องไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เสียก่อนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากนี้เพื่อนจะต้องคอยตักเตือนเพื่อนและพยายามบอกรู้เห็นถึงโทษ

จากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง และควรชักชวนกันไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และรุ่นพี่ไม่ควรชักชวนรุ่นน้องไปบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสุดท้ายพยายามให้เขาไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเพื่อนที่บริโภคและให้เขารู้จักวิธีการปฏิเสธคำชักชวน และสำหรับข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ดังนี้คือ เพื่อนจะต้องคอยตักเตือนเพื่อนเมื่อเห็นว่าดื่มมากเกินไป และทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจังทั้งในส่วนของครอบครัว เพื่อน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานภาครัฐ

2.3) กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีเพื่อนสนิทที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มนักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เนื่องมาจากเป็นช่วงวัยที่ตามเพื่อน คิดว่าการบริโภคเป็นแฟชั่น และมักคิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว มีสิทธิ์ที่จะบริโภคได้ จึงบริโภคกันมาก นอกจากนี้เห็นว่าเพื่อนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริโภคของนักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากเป็นช่วงวัยที่ตามเพื่อน เพื่อนจะมีอิทธิพลสูงมาก ประกอบกับค่านิยมของนักศึกษาในปัจจุบันคือนิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแฟชั่น ใครดื่มไม่เป็นก็จะดูแปลกแยก เพื่อนไม่คบ ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องหันมาบริโภคเพื่อที่จะได้เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ ขณะเดียวกันได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อป้องกันมิให้เพื่อนสนิทเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ว่าควรจัดโปรแกรมให้การศึกษาแก่นักศึกษาที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ เช่น สมาชิกรชมรมต่างๆในมหาวิทยาลัย หรือสมาชิกที่อาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน เป็นต้น และควรจัดฝึกอบรมผู้นำนักศึกษาให้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักศึกษาคนอื่น ๆ ได้ปฏิบัติตาม โดยควรจัดทำเป็นประจำทุกปีจนนำไปสู่เครือข่ายการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยด้วยตนเอง ในที่สุด และสุดท้ายควรชักชวนเพื่อนไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์โดยไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และต่อข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น กลุ่มนักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ว่า ควรสนับสนุนให้กลุ่มเพื่อนเป็นผู้ตักเตือนซึ่งกันและกัน โดยอาจจัดกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อนเพื่อให้เพื่อนได้ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการดูแล ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจเพื่อนอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของการบริโภคเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ของนักศึกษาได้ เพราะกลุ่มเพื่อนถือเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก

3) ระดับสถาบันการศึกษา

ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันมากทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัดซึ่งส่วนใหญ่จะมาอาศัยอยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัย จะเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นวัยที่ชอบเข้าสังคมกับกลุ่มเพื่อน เป็นวัยที่ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เป็นวัยที่มีอิสระค่อนข้างมาก และมักมีค่านิยมว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสัญลักษณ์ของการสร้างสัมพันธที่ดีระหว่างเพื่อนและระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ตลอดจนค่านิยมของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่แสดงถึงความเป็นผู้ชายเต็มตัว ซึ่งสภาพดังกล่าวได้นำไปสู่ปัญหาการทะเลาะวิวาทและปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาค่อนข้างมาก

สำหรับแนวทางการป้องกันมิให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาได้เสนอถึงการส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา ดนตรี หรือกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้นักศึกษามหาวิทยาลัยได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จะได้ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสร้างสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบให้ปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การควรขอความร่วมมือจากร้านค้า สถานบันเทิง และเจ้าของหอพักบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยไม่ให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่นักศึกษามหาวิทยาลัย โดยการจัดตั้งเป็นคณะทำงานหรือเครือข่ายเฝ้าระวังและป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษา ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมกันสอดส่องดูแลและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด การสอดแทรกความรู้เรื่องพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชั้นเรียน การมีนโยบายต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาและมีกฎระเบียบห้ามบริโภคและห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในมหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ ตลอดจนมีบทลงโทษนักศึกษาที่กระทำผิดอย่างชัดเจน และที่สำคัญจะต้องบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้คณาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยจะต้องตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่มีหน้าที่เพียงสอนหนังสือเท่านั้น แต่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันมิให้นักศึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย โดยควรเอาใจใส่ดูแลนักศึกษาและเข้าไปดูแลการจัดกิจกรรมต่างๆของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ควรจัดทำแผนรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังควรได้รับการสนับสนุนจากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการทำกิจกรรมต่างๆของนักศึกษา และ

สุดท้าย ทางมหาวิทยาลัยควรจัดฝึกอบรมนักศึกษาให้ตระหนักถึงโทษของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเพื่อจะได้นำความรู้ที่ถูกต้องไปสื่อสารข้อมูลให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยคนอื่นต่อไป สำหรับข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น ผู้บริหารสถาบันการศึกษาให้ข้อเสนอแนะในการเพิ่มระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การที่จะลดความสะดวกในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยไว้ว่าทางมหาวิทยาลัยควรจะต้องออกไปสำรวจโดยรอบมหาวิทยาลัยเพื่อดูว่าบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยนั้น มีจุดเสี่ยงตรงไหนบ้าง จากนั้นควรเริ่มไปพูดคุยกับสถานประกอบการเจ้าของหอพัก และร้านค้า เพื่อขอความร่วมมือไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักศึกษา หากไม่ปฏิบัติตาม ก็ต้องเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจมาตรวจสอบ และเชิญสรรพสามิตมาตรวจดูใบอนุญาต หากมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการสิ่งเหล่านี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ก็จะช่วยให้การป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสถาบันประสบผลสำเร็จได้

4) ระดับชุมชน

ผู้นำชุมชนเห็นว่า กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันอย่างแพร่หลายและเป็นไปในลักษณะที่เปิดเผยมากขึ้นกว่าในอดีต ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวได้นำไปสู่ปัญหาต่างๆมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาหนี้สิน ปัญหาอุบัติเหตุ และปัญหาความยากจน เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้นำชุมชนได้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยของความอยากรู้อยากลองสิ่งใหม่ๆ ประกอบกับเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นอย่างมาก จึงถูกชักชวนให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย นอกจากนี้ได้เสนอแนวทางการป้องกันมิให้เยาวชนในชุมชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้คือ การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งแกนนำเยาวชนในชุมชนเพื่อให้พวกเขาได้ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการแก้ไขปัญหาต่างๆของชุมชน และควรมีเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้นักกลุ่มเยาวชนได้แสดงความคิดเห็น และแสดงออกในกิจกรรมต่างๆของชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน โดยควรจัดทำเป็นแผนแม่บทชุมชนเพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นและตระหนักถึงปัญหาต่างๆของชุมชนร่วมกัน การขอความร่วมมือจากร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนไม่ให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เยาวชน รวมถึงจำกัดวันและเวลาในการขาย นอกจากนี้ ตัวผู้นำชุมชนเองไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกและเยาวชนในชุมชน ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนให้ปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติดต่างๆ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นำชุมชนเพื่อจัดตั้งเป็นเครือข่ายในการประสานงาน ช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน นอกจากนี้ ทางชุมชนควรเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามามีส่วน

ร่วมในเครือข่ายเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแล ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำผิดในชุมชน การรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนโดยใช้สื่อต่างๆภายในชุมชนเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสอดแทรกกิจกรรมการรณรงค์เข้าไปในงานสำคัญของชุมชนในช่วงวันหยุดเทศกาลต่างๆ เป็นต้น ชุมชนควรจัดทำระเบียบของชุมชนซึ่งเปรียบเสมือนเป็นข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกภายในชุมชนที่จะต้องปฏิบัติตาม และสุดท้าย ผู้ใหญ่ในชุมชนควรลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนในชุมชน

5) ระดับสังคม

ตัวแทนจากทั้งสามหน่วยงานคือกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเห็นว่าการศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นอย่างมากทั้งชายและหญิง และรูปแบบการบริโภคก็มีแนวโน้มที่จะบริโภคอย่างขาดสติมากขึ้น สำหรับมาตรการในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันมี 3 มาตรการหลัก ได้แก่ มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางภาษี และมาตรการการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ โดยมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันคือพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ที่ผ่านมา โดยมีเจตนารมณ์หลักเพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย ซึ่งมีเป้าหมายหลัก 2 ประเด็นคือ ประเด็นแรกเป็นเพื่อกำหนดโทษและการส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ และประเด็นที่สองเป็นการลดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ให้ง่ายจนเกินไป ทั้งในมิติของวันเวลา มิติของสถานที่ และมิติของบุคคล ส่วนในด้านมาตรการภาษีนั้นมีเป้าหมายเพื่อจะลดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง และกลุ่มผู้ใหญ่ที่มีรายได้น้อย และมาตรการสุดท้ายคือมาตรการการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เจ้าภาพหลักในส่วนนี้จะเป็นบทบาทของสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และภาคีเครือข่ายในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน การจัดกิจกรรม และสื่อเฉพาะกิจต่างๆ เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ คู่มือ และป้ายบิลบอร์ด เป็นต้น ในส่วนของความสำเร็จของมาตรการต่างๆที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ตัวแทนจากหน่วยงานทั้งสามเห็นสอดคล้องกันว่า ในประเทศไทยนั้นมาตรการการรณรงค์ประชาสัมพันธ์นับว่าเป็นมาตรการทางสังคมที่ได้ผลค่อนข้างมาก เพราะสามารถสร้างความตระหนักและเปลี่ยนแปลงค่านิยมของคนในสังคมได้ในวงกว้าง ขณะที่มาตรการทางกฎหมายของไทยค่อนข้างมีจุดอ่อนที่ถือเป็นอุปสรรคสำคัญคือ การบังคับใช้กฎหมายที่ยังด้อยประสิทธิภาพ ทำให้กฎหมายไม่สามารถควบคุมได้ตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้อย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันมาตรการทางภาษีของไทย

ในปัจจุบันยังมีจุดอ่อนเนื่องจากการขึ้นภาษีที่ไม่ครอบคลุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ครบทุกประเภท ทำให้ผู้บริโภคเลี่ยงจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาแพง (เช่น วิสกี้หรือบรันดี เป็นต้น) ไปบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกกว่า (เช่น เหล้าขาวหรือเบียร์บางยี่ห้อ เป็นต้น)

ด้านข้อเสนอแนะถึงมาตรการระดับสังคมต่อการป้องกันมิให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับกาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ตัวแทนจากหน่วยงานทั้งสามได้เสนอแนวทางการป้องกันมิให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับกาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ว่า ควรใช้มาตรการการรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆไปยังคนในสังคมอย่างทั่วถึง เพื่อให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงภัยอันตรายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเชื่อว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีใช้สินค้าธรรมดาแต่เป็นสินค้าที่หากบริโภคแล้วจะนำไปสู่ปัญหาสุขภาพ อุบัติเหตุ และปัญหาต่างๆตามมาอีกมากมายทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมในภาพรวม นอกจากนี้ ควรใช้มาตรการทางภาษีเพื่อเป็นการเพิ่มราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากขึ้น แต่ที่สำคัญต้องเป็นการขึ้นแบบหน้ากระดาน นั่นคือขึ้นภาษีให้ครบทุกประเภท ควรใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมด้านการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย โดยจะต้องควบคุมในลักษณะ "Total Ban" คือห้ามโฆษณาในสื่อทุกประเภท ทุกช่วงเวลาจะทำให้การควบคุมมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ควรควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในมิติของวันและเวลาในการขาย ในมิติของสถานที่ที่จำหน่าย และในมิติของบุคคลที่จะซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ควรใช้มาตรการด้านการออกใบอนุญาตสถานบริการและร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลังควรจะต้องเข้ามาดูแลในด้านการอนุญาตจัดตั้งสถานบริการและร้านค้าที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเข้มงวด โดยเฉพาะในบริเวณโดยรอบสถานศึกษาที่ไม่ควรมีสถานบริการและร้านค้าที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเด็ดขาด ควรเพิ่มการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ควรเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดเพื่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อความผิดอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นอกจากนี้ ผู้นำประเทศควรประกาศนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เป็นวาระแห่งชาติและควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัดเพื่อดูแลและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรง ควรใช้มาตรการทางการศึกษาในลักษณะของการสอนทักษะชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนได้รู้จักทักษะการใช้ชีวิต รู้จักทักษะการปฏิเสธ เพื่อเป็นเกราะป้องกันตัวของเด็กและเยาวชนเองให้ปลอดภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และประการสุดท้าย สังคมทุกระดับจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง ซึ่งก็จะทำให้กลไกการป้องกันถูกขับเคลื่อนไปพร้อมๆกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตัวแทนจากหน่วยงานทั้งสามได้เสนอกลไกการดำเนินงานที่จะทำให้ทุกภาคส่วนของสังคมทุก

ระดับเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน/แก้ไขปัญหาแบบบูรณาการไว้อย่างน่าสนใจ โดยได้เสนอให้ใช้หลักยุทธศาสตร์สามพลัง ซึ่งมักเป็นที่รู้จักในชื่อของยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเข็มนาฬิกา โดยพลังแรกเป็นพลังปัญญาของภาควิชาการในการศึกษาวิจัยขยายฐานองค์ความรู้แก่สังคม พลังที่สองคือพลังนโยบายของภาครัฐ ซึ่งหมายถึงการกำหนดนโยบายหรือมาตรการสาธารณะต่างๆจากทางภาคราชการที่จะส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างและต่อเนื่อง และพลังที่สาม พลังสังคมซึ่งเป็นพลังของภาคประชาชนในการเคลื่อนไหว วรรณคดี ผลักดันมาตรการต่างๆ และเฝ้าระวังสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในสังคม ซึ่งหากทั้งสามพลังถูกขับเคลื่อนไปพร้อมๆกัน ย่อมจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของแบบแผนการบริโภค และ ส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังนี้

7.2.1 แบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากผลการศึกษาในส่วนของแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ได้แก่ ความถี่ของการบริโภค อายุแรกดื่ม เหตุผลของการบริโภคครั้งแรก สาเหตุของการเลิกบริโภค ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บริโภค โอกาสที่บริโภค สถานที่ที่บริโภค สถานที่ที่ซื้อเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายของการบริโภค ความสะดวกด้านเวลาในการหาซื้อ และ ปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยพบประเด็นในการอภิปรายดังนี้

1) สัดส่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 77.5 (รวมกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคนานๆครั้ง บริโภคบางครั้ง บริโภคบ่อยครั้ง และบริโภคประจำ) นับว่าเป็นตัวเลขที่สูงมาก และประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ผลการศึกษาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันแก้ไขอย่างจริงจังก่อนที่การบริโภคในอนาคตจะเพิ่มสูงขึ้นมากกว่านี้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บริโภคนานๆครั้ง (ปีละ 1-2 ครั้งหรือบริโภคเฉพาะเทศกาล) มีสัดส่วนสูงสุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคบางครั้ง (เดือนละ 1-2 ครั้ง) บริโภคบ่อยครั้ง (สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง) และบริโภคเป็นประจำ (สัปดาห์ละ 3

ครั้งขึ้นไป) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชน (15-24ปี) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2548: 239) ที่พบว่า ในจำนวนเยาวชนที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะเป็นผู้บริโภคหลายๆครั้งมีสัดส่วนสูงสุด รองลงมาจะเป็นผู้ที่บริโภค 1 - 2 ครั้งต่อเดือน บริโภค 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ และบริโภค 3 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ดังนั้น แม้ นักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ในจำนวนกลุ่มที่บริโภคพบว่าสัดส่วนสูงสุดยังคงเป็นกลุ่มที่บริโภคหลายๆครั้ง จึงหมายความว่าความหวังที่จะป้องกันหรือลดปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษาของสังคมไทยยังมีอยู่ ถ้าสังคมทุกระดับร่วมมือกันแก้ไขอย่างจริงจัง

2) กลุ่มที่ไม่ได้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมิได้หมายความว่าพวกเขาจะไม่บริโภคในอนาคต

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณในส่วนของความตั้งใจที่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคตของผู้ที่ไม่ได้บริโภคในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะไม่บริโภคในอนาคต มีกลุ่มที่ตอบว่าจะบริโภคในอนาคตเป็นเพียงส่วนน้อย แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าไม่แน่ใจและไม่ทราบยังคงมีสัดส่วนที่สูงเช่นเดียวกัน นั่นหมายความว่า กลุ่มที่ไม่ได้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีความเป็นไปได้ที่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคต ดังนั้นการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ควรหยุดอยู่เพียงกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยเท่านั้น ควรจะมีการป้องกันอย่างต่อเนื่องไปจนถึงวัยทำงานด้วย

3) ความกลัวการบั่นทอนสุขภาพ/เป็นโรคร้ายแรง ความไม่ชอบกลืน และครอบครัวไม่ให้บริโภค เป็นเหตุผลสำคัญของกลุ่มที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณในส่วนของเหตุผลที่ทำให้ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ไม่เคยบริโภคเลย เหตุผลสำคัญคือ ความกลัวการบั่นทอนสุขภาพ/เป็นโรคร้ายแรง การไม่ชอบกลืน และครอบครัวไม่ให้บริโภค ตามลำดับ ประกอบกับจากผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ไม่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า เหตุผลสำคัญที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือรู้สึกว่าการดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดีทำลายสุขภาพ และสมาชิกในครอบครัวไม่ให้บริโภค ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการรณรงค์สามารถนำเหตุผลดังกล่าวไปเป็นแนวคิดสำคัญในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษาได้ เช่น การนำข้อมูลจริงเรื่องโรคต่างๆที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภคมานำเสนอ และการรณรงค์ครอบครัวปลอดแอลกอฮอล์ เป็นต้น

4) อายุแรกดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ที่ 15 - 17 ปี

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกในช่วงอายุ 15 – 17 ปี ซึ่งตรงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 18 ปีขึ้นไป ช่วงอายุ 12-14 ปี และช่วงอายุ 7-11 ปี ตามลำดับ และมีอายุเฉลี่ยของการเริ่มดื่มครั้งแรกเท่ากับ 16.12 ปี ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษาที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องกันกล่าวคือ อายุแรกดื่มส่วนใหญ่ก็จะอยู่ในช่วง 15 – 17 ปีเช่นกัน ซึ่งในช่วงนั้นจะเป็นการบริโภคเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่จะเริ่มบริโภคอย่างจริงจังมากขึ้นในช่วงเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2548: 19) ที่พบว่าอายุเฉลี่ยของประชากรที่เริ่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ที่ 20.4 ปี จะเห็นได้ว่า อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรมีแนวโน้มที่จะลดต่ำลงเรื่อยๆ ดังนั้นผลการศึกษาในส่วนนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการป้องกันปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นอกจากจะดำเนินการในช่วงเข้าศึกษามหาวิทยาลัยอย่างหนักแล้ว ยังอาจเน้นไปที่ช่วงก่อนเข้ามหาวิทยาลัยด้วย โดยทางโรงเรียนและครอบครัวควรจะมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้ข้อมูลข่าวสารถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และควรปลูกฝังจิตสำนึกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดีอย่างต่อเนื่อง

5) ความอยากลอง เพื่อนชักชวน และการเข้าสังคม/งานสังสรรค์ เป็นเหตุผลสำคัญของการบริโภคครั้งแรก

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกใน 3 ลำดับแรกคือความอยากทดลองบริโภค เพื่อนชักชวน และเพื่อการเข้าสังคม/งานสังสรรค์ ตามลำดับ ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษาที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องกันกล่าวคือ เหตุผลสำคัญของการบริโภคครั้งแรกคือ อยากทดลองบริโภค เพื่อนชักชวน และเพื่อเข้าสังคมหรืองานสังสรรค์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมการบริโภคสุราของประชากรปีพ.ศ. 2547 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่พบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนเริ่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ เพื่อเข้าสังคม ตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนบริโภค และอยากทดลองบริโภคเอง ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2548: 271) นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวยังใกล้เคียงกับการศึกษาของนิพนธ์ พัวพงศกรและคณะ (2548: 1) ซึ่งพบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชากรบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกคือเพื่อนชักชวน เพื่อเข้าสังคม และอยากทดลองด้วยตนเอง ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เหตุผลสำคัญดังกล่าวจะนำไปสร้างเป็นกลยุทธ์ในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษา ตัวอย่างเช่น อาจมีการนำเสนอตัวอย่างของนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการบริโภค

อันเนื่องมาจากความอยากลอง เพื่อเป็นอุทาหรณ์ป้องกันมิให้นักศึกษาคนอื่นลอกเลียนแบบ หรือ อาจมุ่งเน้นไปที่การจัดอบรมทักษะการปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษารู้วิธีการในการปฏิเสธคำชักชวนจาก เพื่อน หรืออาจจัดโครงการรณรงค์งานเลี้ยงปลอดเหล้า เป็นต้น

6) การพบว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดี ความกลัวปัญหาด้าน สุขภาพ และสมาชิกในครอบครัวขอร้อง เป็นเหตุผลสำคัญของการเลิกบริโภค

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้บริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา แต่ก่อนหน้านี้เคยบริโภคให้เหตุผลสำคัญของการเลิกบริโภคคือ การพบว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดีเลยตัดสินใจเลิกเอง มีสัดส่วนสูงสุด รองลงมาคือ ความ กลัวปัญหาด้านสุขภาพ และสมาชิกในครอบครัวขอร้อง ตามลำดับ ประกอบกับผลการศึกษาเชิง คุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องกันกล่าวคือ เหตุผลสำคัญที่เลิกบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์คือไม่อยากบริโภคเองเพราะคิดว่าเป็นสิ่งไม่ดี ความกลัวปัญหาด้านสุขภาพ และพ่อ แม่ขอร้อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิพนธ์ พัวพงศกรและคณะ (2548: 1) พบว่าสาเหตุหลัก ที่ทำให้ประชากรสามารถงดการบริโภคสุราเป็นการชั่วคราวหรือถาวรนั้น คือ ปัญหาสุขภาพ และ การขอร้องจากคนในครอบครัว ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรม การบริโภคสุราของประชากรปีพ.ศ. 2547 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ ประชากรกลุ่มอายุ 15 – 24 ปีสามารถเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ คือ การพบว่าการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดีจึงตัดสินใจเลิกเอง รองลงมาคือป่วยและเป็นโรคแล้ว แพทย์แนะนำให้เลิก และพ่อแม่/เพื่อน/พี่น้องและญาติขอร้องให้เลิก ตามลำดับ (สำนักงานสถิติ แห่งชาติ, 2548: 336) ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรนำเสนอสาเหตุสำคัญดังกล่าวไปสร้างกลยุทธ์ข่าวสาร ในการรณรงค์เพื่อโน้มน้าวใจให้นักศึกษาที่ยังบริโภคอยู่ เลิกบริโภคหรือลดการบริโภคลง ตัวอย่างเช่น การเน้นย้ำว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา แต่เป็นสินค้าที่ทำลายสุขภาพ หรือการเน้นว่าครอบครัวโดยเฉพาะพ่อแม่ได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง จะเสียใจแค่ไหน หากรู้ ว่าบุตรของตนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

7) เบียร์ : เครื่องดื่มยอดนิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัย

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างบริโภคเบียร์น้อยที่สุด รองลงมา คือเหล้าปั่น และวิสกี้ ตามลำดับ ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อย กับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่า มีความสอดคล้องกันกล่าวคือ ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บริโภคส่วนใหญ่จะเป็นเบียร์ เหล้าปั่น วิสกี้ ไวน์คูลเลอร์ บรันดี และน้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์ โดยนักศึกษาชายมักจะนิยม บริโภคพวกเบียร์ วิสกี้ และบรันดี ส่วนนักศึกษาหญิงมักนิยมบริโภคเหล้าปั่น ไวน์คูลเลอร์ และน้ำ

ผลไม้ผสมแอลกอฮอล์ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมการบริโภคสุราของประชากรปี พ.ศ. 2547 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่พบว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับความนิยมในการบริโภคมากที่สุดในประชากรกลุ่มอายุ 15 – 24 ปีในเขตกรุงเทพมหานครคือ เบียร์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2548: 291-293) และสอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจอนามัยและสวัสดิการปีพ.ศ. 2549 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่พบว่าเบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ประชากรในพื้นที่ กรุงเทพมหานครนิยมบริโภคมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ring และ Fraser (2005: 10) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชน ในประเทศสหรัฐอเมริกา แล้วพบว่า เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ดังนั้นมาตรการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยจึงควรมุ่งไปที่เบียร์เป็นสำคัญ อาทิเช่น การรณรงค์ป้องกันการบริโภคเบียร์โดยพยายามนำเสนอถึงโทษของเบียร์ที่ผู้บริโภคจะได้รับ และการปรับภาษีเบียร์ให้สูงขึ้นเพื่อจำกัดการเข้าถึงในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย เป็นต้น

8) งานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อนฝูง : โอกาสสำคัญของการบริโภค

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่ากลุ่มตัวอย่างจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโอกาสงานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อนฝูงมีสัดส่วนสูงสุด รองลงมา คือ วันเทศกาลต่างๆ และอยากบริโภคเองโดยไม่ต้องมีโอกาสพิเศษ ตามลำดับ ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่าโอกาสที่บริโภคส่วนใหญ่จะบริโภคในงานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อนฝูง ซึ่งมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสิทธิพันธ์ เจริญรัตน์ (2543: 74) ที่พบว่า เยาวชนจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโอกาสเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ งานเลี้ยงสังสรรค์ วันเกิดเพื่อน หรือวันเกิดของตนเอง งานแต่งงานที่น้องและญาติ และในโอกาสแสดงความยินดี ตามลำดับ ดังนั้น แนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงควรมุ่งไปที่การลดโอกาสในการบริโภค อาทิเช่น มาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่นปีใหม่ ตรุษจีน และสงกรานต์ หรือการรณรงค์การจัดงานเลี้ยงปลอดเหล้า เป็นต้น

9) สถานบันเทิง : สถานที่ที่บริโภคมากที่สุด

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สถานบันเทิงมีสัดส่วนสูงสุด รองลงมา คือ ร้านอาหาร บ้านของเพื่อน บ้านของตนเอง หอพักของเพื่อน หอพักของตนเอง บ้านของรุ่นพี่ หอพักของรุ่นพี่ ชมรมและห้องสโมสรนิสิต/นักศึกษา ตามลำดับ ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่าสถานที่ที่บริโภคโดยส่วนใหญ่จะเป็นในสถานบันเทิง เช่น ผับ/บาร์/ดิสโก้เทค/ไนท์คลับ เป็นต้น ทั้งนี้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Juhnke et al. (2003: 40) ที่พบว่า สถานที่ที่ที่นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศสหรัฐอเมริกานิยมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดคือ บาร์หรือร้านอาหาร รองลงมาคือหอพักของตนเอง และชมรมในมหาวิทยาลัย ตามลำดับ ด้วยเหตุนี้ สถาบันเทววิทยา บ้าน หอพักนักศึกษา ตลอดจน ชมรมและห้องสโมสรนิสิต/นักศึกษา ควรจะเป็น สถานที่ที่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าของหอพัก หัวหน้าครอบครัว และผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรจะต้องเข้ามาดูแล สอดส่อง และตรวจตราอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

10) ร้านค้าสะดวกซื้อ : แหล่งจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สำคัญ

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำคือร้านค้าสะดวกซื้อ มีสัดส่วนสูงสุด รองลงมา คือ สถาบันเทววิทยา ร้านขายของชำทั่วไป ห้างสรรพสินค้า และร้านค้าปลีกสมัยใหม่ ตามลำดับ ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่าสถานที่ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยซื้อเครื่องดื่มส่วนใหญ่คือร้านค้าสะดวกซื้อ สถาบันเทววิทยา และร้านขายของชำทั่วไป ซึ่งพบว่ามีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของอดิศวร์ หลายชูไทยและคณะ (2545: 10-11) ที่พบว่า ร้านขายของชำและร้านสะดวกซื้อนับเป็นสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แหล่งสำคัญที่ประชาชนนิยมไปหาซื้อมากที่สุด เนื่องจากร้านขายของชำและร้านสะดวกซื้อมักจะตั้งอยู่ใกล้กับชุมชนที่พักอาศัย ผู้บริโภคจึงมีความสะดวกในการเดินทางไปซื้อ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ White et al. (2000: 374) ที่พบว่า สถานที่ที่นักศึกษานิยมซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือร้านขายของชำ ผับและบาร์ ตามลำดับ ด้วยเหตุนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้ามาดูแลการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของร้านค้าสะดวกซื้อ สถาบันเทววิทยา ร้านขายของชำทั่วไป ห้างสรรพสินค้า และร้านค้าปลีกสมัยใหม่ให้มีความถูกต้องและเป็นไปตามตัวบทกฎหมายอย่างแท้จริง ทั้งในมิติของวันเวลาในการจำหน่าย มิติของอายุขั้นต่ำของผู้ที่จะซื้อได้ และในมิติของรูปแบบการเสนอขาย

11) นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ 700 บาทต่อเดือน

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อเดือนเฉลี่ย 738.71 บาท ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายของการบริโภคโดยทั่วไปจะไม่เกินเดือนละ 1,000 บาท ทั้งนี้ เมื่อเทียบเคียงกับผลการสำรวจพฤติกรรมการบริโภคสุราของประชากร

ในปีพ.ศ. 2547 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ยของประชากรในกรุงเทพมหานครเท่ากับ 634.9 บาทต่อเดือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2548: 307) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต่อเดือนของนักศึกษาอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของประชากรในกรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความต้องการของตลาดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นทุกฝ่ายจึงควรเข้ามาดูแลปัญหานี้อย่างจริงจัง มาตรการหนึ่งที่น่าจะเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้คือการใช้มาตรการราคา โดยการปรับภาษีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทุกชนิดให้เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เมื่อเครื่องตีมแอลกอฮอล์มีราคาเพิ่มขึ้น ย่อมสามารถจำกัดการเข้าถึงเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาตลอดจนผู้มีรายได้น้อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12) นักศึกษาที่บริโภคส่วนใหญ่มีความสะดวกด้านเวลาในการหาซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ไม่เกิน 10 นาที

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ที่มีความสะดวกด้านเวลาในการหาซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยอยู่ระหว่าง 1 – 10 นาที นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มีความสะดวกด้านเวลาในการหาซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์บริเวณชุมชนที่พักอาศัยอยู่ระหว่าง 1 – 10 นาทีเช่นกัน ประกอบกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันและที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องกัน กล่าวคือทางกลุ่มเห็นว่าไม่น่าจะเกิน 15 นาทีก็สามารถที่จะหาซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้ทั้งในบริเวณมหาวิทยาลัยและในชุมชนที่พักอาศัย ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของนิพนธ์ พัวพงศกรและคณะ (2548: 1-2) ที่พบว่าประชากรไทยสามารถหาซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้โดยเฉลี่ยภายในเวลา 7.5 นาที จากตัวเลขดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาสามารถหาซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้โดยสะดวก ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรใช้มาตรการจำกัดการเข้าถึงเพื่อให้ นักศึกษามหาวิทยาลัยหาซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้โดยยาก อาทิเช่น มาตรการห้ามร้านค้าจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียง การห้ามตั้งสถานบันเทิงใกล้กับมหาวิทยาลัย การห้ามจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในบริเวณหอพักนักศึกษา การห้ามร้านค้าจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กและเยาวชน และการลดความหนาแน่นของร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในเขตชุมชนที่พักอาศัย เป็นต้น

13) สุขภาพร่างกายเสื่อมโทรม : ปัญหาอันดับหนึ่งของนักศึกษาที่บริโภค

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประสบปัญหาสุขภาพร่างกาย

เสื่อมโทรม/มีปัญหาสุขภาพมีสัดส่วนสูงสุด รองลงมาคือ สิ้นในสิ่งที่ได้ทำลงไป ทำบางสิ่งที่รู้สึก
 เสียใจในภายหลัง มีอาการมึนเมาจนควบคุมสติไม่ได้ กระทบต่อค่าใช้จ่ายของตนเองและ
 ครอบครัว ผลการเรียนตกต่ำ ทะเลาะวิวาท/ชกต่อยกับผู้อื่น มีเพศสัมพันธ์โดยตนเองหรือคู่
 สัมพันธ์ไม่สวมถุงยางอนามัย ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขณะขับ/ขี่ยานพาหนะ ทำลายข้าวของ
 เสียหาย มีอาการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถูกจับกุม/ดำเนินคดีตามกฎหมายอันเป็นผลเกี่ยว
 เนื่องมาจากการบริโภค ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิตจากอุบัติเหตุขณะขับ/ขี่ยานพาหนะ มี
 การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่เต็มใจ เคยคิดหรือเคยพยายาม
 ฆ่าตัวตาย และ อื่นๆ เช่น มีอาการง่วง อายากนอนหลับ และเจ็บคอ ตามลำดับ ประกอบกับผล
 การศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคอยู่ในปัจจุบัน
 และที่เคยบริโภคแต่ปัจจุบันเลิกบริโภคแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องกัน กล่าวคือกลุ่มนักศึกษา
 ประสบปัญหาจากการบริโภคหลายประการได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย มี
 อาการมึนเมาจนไม่รู้สึกรู้สึกรู้สึกตัว ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการเมาแล้วขับจนเกิดอุบัติเหตุ ปัญหา
 การทำบางสิ่งที่รู้สึกเสียใจในภายหลัง และปัญหาผลการเรียนตกต่ำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผล
 การสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของประชากรปีพ.ศ. 2547 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่
 พบว่า ประชากรอายุ 15-24 ปียอมรับว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อ
 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ และทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2548: 298) และสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ (Delva et al.,
 2004: 21; Haines et al.,2006: 71; Ring และ Fraser ,2005: 15) ที่พบว่า นักศึกษาระดับ
 ปริญญาบัณฑิตในประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 หลายประการเช่น ปัญหาสุขภาพเสื่อมโทรม ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ความรุนแรงใน
 ครอบครัว การได้รับอุบัติเหตุหรือทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท การมี
 เพศสัมพันธ์ทั้งแบบเต็มใจและถูกบังคับ การทำในสิ่งที่เสียใจในภายหลัง การสิ้นในสิ่งที่ตนเอง
 ได้ทำลงไป การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย ผลการเรียนที่ตกต่ำ การติดเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ การเคยคิดหรือเคยพยายามฆ่าตัวตาย มีพฤติกรรมการทำลายข้าวของ และการถูก
 จับกุม/ดำเนินคดีตามกฎหมายอันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้วย
 เหตุนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงควรเข้ามาดูแลแก้ไขปัญหาต่างๆดังกล่าวอย่างจริงจัง นอกจากนี้
 วางแผนรณรงค์สามารถนำเอาประเด็นของปัญหาต่างๆมานำเสนอเพื่อให้นักศึกษาได้เห็นถึง
 ผลกระทบและความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นหากเลือกที่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรืออาจ
 นำเสนอกรณีตัวอย่างของบุคคลที่เคยประสบปัญหาต่างๆอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ เพื่อเป็นอุทาหรณ์และทำให้นักศึกษาเกิดความตระหนักถึงพิษภัยของการบริโภคเพิ่ม
 มากขึ้น

7.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณและผลการวิจัยเชิงคุณภาพในส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น สามารถอภิปรายโดยแบ่งตามระดับของปัจจัยดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยระดับบุคคล ตัวแปรในปัจจัยระดับบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทั้งสิ้น 4 ตัวแปรได้แก่ เพศ อายุ การพักอาศัย และเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตทั้งของไทยและต่างประเทศ กล่าวคือ นักศึกษาเพศชายจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักศึกษาเพศหญิง นักศึกษาที่มีอายุมากกว่าจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนอกรมหาวิทยาลัยจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักศึกษาที่พักอาศัยในลักษณะอื่นๆ และนักศึกษาที่มีเจตคติไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่าจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักศึกษาที่มีเจตคติไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม (McLeroy et al., 1988: 351-377) และแบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพ (Glanz et al., 2002: 52) ที่ได้กล่าวว่า ปัจจัยระดับบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางสุขภาพของประชากร ด้วยเหตุนี้การกำหนดแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในระดับบุคคล จึงควรมุ่งไปยังตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้ง 4 ตัวแปรดังกล่าว ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นการป้องกันบนพื้นฐานของการวิจัยพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย (target-based preventions) แนวทางนี้นับว่ามีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากแต่ละมาตรการป้องกันวางอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์จึงเชื่อมั่นได้ว่าน่าจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง (Reis และ Riley, 2000: 289; Reis, 2001: 52) นอกจากนี้จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่พบว่า เพศ อายุ การพักอาศัย และเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ก็ยิ่งทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในระดับบุคคล โดยมุ่งเป้าไปที่ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้ง 4 ตัวแปรดังกล่าวจะเป็นแนวทางที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลจากการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกันกล่าวคือ กลุ่มนักศึกษาเพศชาย กลุ่มนักศึกษาที่อายุมากกว่าหรืออยู่ในชั้นปีที่ 3-4 กลุ่มนักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักนอกรมหาวิทยาลัย และกลุ่มนักศึกษาที่มีเจตคติไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่า จะเป็นกลุ่มที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ดังนั้นมาตรการป้องกันในระดับบุคคล

(individual-level preventions) จึงควรมุ่งไปที่กลุ่มนักศึกษาเหล่านี้เป็นเป้าหมายหลัก นอกจากนี้มาตรการป้องกันในระดับบุคคลที่สำคัญคือการมุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ประเด็นนี้มีความสำคัญมากเนื่องจากการปรับเปลี่ยนเจตคติสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ค่อนข้างมาก ตามผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่าเจตคติเป็นตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้สูงสุดนั่นเอง ดังนั้นการป้องกันจึงควรมุ่งเน้นการออกแบบสื่อหรือจัดกิจกรรมให้กลุ่มนักศึกษามีเจตคติที่ถูกต้องต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งหากนักศึกษามีเจตคติที่ถูกต้องต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ย่อมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ในที่สุด

2) ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ตัวแปรในปัจจัยระดับระหว่างบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทั้งสิ้น 1 ตัวแปรคือการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตทั้งของไทยและต่างประเทศ กล่าวคือนักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวนมากกว่าจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกกว่านักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวนน้อยกว่า (นันทิธยา วิสุทธิภักดี, 2545:76; Chaveepojnkamjorn และ Pichainarong, 2007: 149; Lewis, 2005: 31; Odo et al., 1999: 62; Yeh, 2006: 50) และสอดคล้องตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม (McLeroy et al., 1988: 351-377) ที่กล่าวว่า ปัจจัยระหว่างบุคคลมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมทางสุขภาพของบุคคลเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม เหตุที่ตัวแปรการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบิดา มารดา และพี่น้องและญาติไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง อาจเนื่องมาจากกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นช่วงวัยที่เพื่อนจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพวกเขามากกว่าสมาชิกในครอบครัว จึงทำให้พฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวมีบทบาทน้อยต่อพฤติกรรมของกลุ่มประชากรในช่วงวัยนี้ แต่ถึงแม้ว่าในการวิจัยเชิงปริมาณจะไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว แต่ผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยและตัวแทนครอบครัว ต่างเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นบิดา มารดา พี่น้องและญาติ ถือว่ามีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นแบบอย่างให้เห็นตั้งแต่วัยเด็ก พอโตขึ้นมาอยู่ในวัยนักศึกษา จึงมีแนวโน้มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย เพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่ไม่ผิดและสมาชิกในครอบครัวยอมรับได้ ด้วยเหตุนี้การกำหนดแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในระดับระหว่างบุคคล จึงสมควรละเลยการป้องกันในระดับครอบครัวแต่อย่างใด แต่ควรจะ

ดำเนินการทั้งในส่วนของเพื่อนและครอบครัวไปพร้อมกัน โดยแนวทางการป้องกันในระดับระหว่างบุคคลนี้ ควรเน้นไปที่บทบาทของเพื่อนสนิทให้สื่อสารระหว่างกัน (peer-to-peer communication) และไปที่สมาชิกในครอบครัว (family-based prevention) ในส่วนของเพื่อน ควรมีเป้าหมายเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเพื่อนสนิท อาทิเช่น การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย การจัดโปรแกรมให้การศึกษาแก่นักศึกษาที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ เช่น สมาชิกชมรมต่างๆในมหาวิทยาลัย หรือสมาชิกที่อาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน การสนับสนุนให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายกลุ่มนักศึกษาที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น และในส่วนของสมาชิกในครอบครัว ควรสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวทุกคนไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตรหลาน ตลอดจนดูแลเอาใจใส่ปลูกจิตสำนึกให้แก่บุตรหลานของตนตั้งแต่ยังเด็กว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ดี และควรอบรมผู้นำครอบครัวให้ตระหนักถึงปัญหาของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

3) ปัจจัยระดับสถาบัน ตัวแปรในปัจจัยระดับสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทั้งสิ้น 1 ตัวแปรคือ ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตทั้งของไทยและต่างประเทศ กล่าวคือ นักศึกษาที่ใช้ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยน้อยกว่าจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่านักศึกษาที่ใช้ระยะเวลาในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยมากกว่า (นิพนธ์ พัวพงศกรและคณะ, 2548: 2; Assael, 1998: 18; Finn, 2006: 75; Kotler, 2000: 161; Lindsay, 2006: 16; White et al., 2000: 372) นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม (McLeroy et al., 1988: 351-377) ที่กล่าวว่า ปัจจัยระดับสถาบันซึ่งในที่นี้หมายถึงสถาบันการศึกษาจะมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมทางสุขภาพของนักเรียนนักศึกษาเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ การกำหนดแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในระดับสถาบันการศึกษา จึงควรมุ่งไปที่บทบาทของมหาวิทยาลัย (university-based prevention) โดยควรเพิ่มระยะเวลาในการหาซื้อ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือพยายามลดความสะดวกในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณมหาวิทยาลัยให้มากที่สุด เพื่อให้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามีแนวโน้มลดลง มาตรการที่ควรใช้อาทิเช่น การสร้างสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบให้ปลอดภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา ดนตรี หรือ จัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆที่ปลอดภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักศึกษามหาวิทยาลัยได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การขอ

ความร่วมมือจากร้านค้า สถานบันเทิง และเจ้าของหอพักบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยไม่ให้นักขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่นักศึกษาโดยอาจจัดตั้งเป็นคณะทำงานหรือเครือข่ายเฝ้าระวังการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษาโดยตรง และการจัดทำแผนรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้สื่อต่างๆภายในมหาวิทยาลัยให้เข้าถึงกลุ่มนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

4) **ปัจจัยระดับชุมชน** จากผลการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติและแบบขั้นตอนพบว่า เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆให้คงที่แล้ว ไม่มีตัวแปรใดในปัจจัยระดับชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว อาจเนื่องมาจากลักษณะทางพฤติกรรมของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นช่วงวัยที่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยในระดับที่ใกล้ชิดกับตนเองมากกว่าปัจจัยในระดับที่ห่างออกไป เช่น จะให้ความสำคัญกับเพื่อนสนิทมากกว่าชุมชนหรือสังคม ดังนั้นปัจจัยระดับชุมชนจึงมีอิทธิพลน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล และปัจจัยระดับสถาบัน ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับกลุ่มของตัวแปรอิสระภายใต้ปัจจัยแต่ละระดับซึ่งพบว่า ปัจจัยระดับบุคคลสามารถอธิบายการแปรผันของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้มากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ปัจจัยระดับสถาบัน ปัจจัยระดับชุมชน และปัจจัยระดับสังคม ตามลำดับ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าผลการวิจัยเชิงปริมาณจะไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่า การดำเนินการป้องกันในระดับชุมชนจะเป็นสิ่งที่ควรเพิกเฉย เพราะจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนในกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่าการดำเนินการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับชุมชนยังเป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้ในปัจจุบันมีนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวนมากที่พักอาศัยอยู่ในหอพักบริเวณรอบๆมหาวิทยาลัย ดังนั้นชุมชนที่พักอาศัยของนักศึกษาจึงหมายรวมถึงพื้นที่บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยได้ด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ การป้องกันในระดับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันมิให้นักศึกษามหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณชุมชนที่พักอาศัยได้โดยง่าย โดยการกำหนดแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในระดับชุมชนนั้น ควรมุ่งไปที่บทบาทของชุมชน (community-based prevention) โดยควรพยายามจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษาในบริเวณชุมชนที่พักอาศัยให้มากที่สุด เพื่อให้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในชุมชนมีแนวโน้มลดลง มาตรการที่ขอเสนอคือ การลดจำนวนและความหนาแน่นของร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งแกนนำเยาวชนต่อต้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนเพื่อให้พวกเขาได้ตระหนักถึง

บทบาทของตนเองในการแก้ไขปัญหของชุมชน และทางชุมชนควรมีเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนได้แสดงความคิดเห็นและแสดงออกในกิจกรรมต่างๆของชุมชนอย่างเต็มที่ การรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนโดยใช้สื่อภายในชุมชน การขอความร่วมมือจากร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนไม่ให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กและเยาวชน และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นำชุมชนเพื่อจัดตั้งเป็นเครือข่ายในการประสานงานช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน เป็นต้น

5) **ปัจจัยระดับสังคม** จากผลการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติและแบบขั้นตอนพบว่า เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆให้คงที่แล้ว ไม่มีตัวแปรใดในปัจจัยระดับสังคมที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว อาจสะท้อนให้เห็นลักษณะทางพฤติกรรมของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นช่วงวัยที่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยในระดับที่ใกล้ชิดกับตนเองมากกว่าปัจจัยในระดับที่ห่างออกไป ดังนั้นปัจจัยระดับสังคมจึงมีอิทธิพลน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล และปัจจัยระดับสถาบัน เหมือนกับปัจจัยระดับชุมชนตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าผลการวิจัยเชิงปริมาณจะไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว แต่นั่นก็ได้หมายความว่า การดำเนินการป้องกันในระดับสังคมจะเป็นสิ่งที่ควรพิจารณา เพราะจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนในระดับสังคมจากทั้ง 3 หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติซึ่งได้แก่ตัวแทนจากกระทรวงสาธารณสุข ตัวแทนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และตัวแทนจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การดำเนินการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสังคมยังคงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างไรก็ตามผลการวิจัยเชิงปริมาณ ได้สะท้อนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายต้องกลับมาทบทวนว่ามาตรการระดับสังคมที่ผ่านมามีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้นการกำหนดแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในระดับสังคม จึงควรมุ่งไปที่บทบาทของหน่วยงานภาครัฐในการกำหนดนโยบายและออกกฎหมายต่างๆ (national policy and regulatory actions) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งมาตรการระดับสังคมที่ควรพิจารณาได้แก่ การรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆไปยังคนในสังคมอย่างทั่วถึงโดยปรับกลยุทธ์การสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น การควบคุมด้านการโฆษณา รวมถึงการส่งเสริมการขายในลักษณะห้ามในสื่อทุกประเภทและทุกช่วงเวลา (total ban) ซึ่งจะทำให้การควบคุมมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ภาครัฐยังอาจใช้

มาตรการอื่นๆร่วมด้วยเพื่อจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย อาทิเช่น การใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ในด้านราคาผ่านทางการเพิ่มอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้สูงขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากขึ้น และการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในมิติของวันและเวลาในการขาย ในมิติของสถานที่จำหน่าย และในมิติของบุคคลที่จะสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ เป็นต้น

การอภิปรายผลการวิจัยทั้งที่มาจากการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยข้างต้น แสดงให้เห็นแล้วว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกิดจากตัวแปรที่มีได้มาจากปัจจัยระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียวแต่มาจากอิทธิพลร่วมกันของปัจจัยระดับต่างๆ ตามที่แนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม (McLeroy et al., 1988: 351-377) ระบุไว้ ด้วยเหตุนี้แนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพจึงควรดำเนินการในทุกระดับของสังคมเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน และอาจเรียกแนวทางนี้ว่าเป็นกลยุทธ์เชิงพหุระดับ (multi-level preventions) ในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม ซึ่งจะเสนอในส่วนของข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในแต่ละระดับของสังคมได้นำไปปฏิบัติ อันจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไทยอีกต่อไป

งานวิจัยนี้มีนวัตกรรมที่แตกต่างจากงานวิจัยด้านการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผ่านมา 4 ประการดังนี้คือ ประการแรก งานวิจัยนี้เป็นการนำเสนอกลยุทธ์เชิงพหุระดับในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงบูรณาการที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกระดับของสังคมทั้งในระดับบุคคล ระดับครอบครัวและเพื่อน ระดับสถาบันการศึกษา ระดับชุมชน และระดับสังคม อันทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ตัวนักศึกษา ครอบครัว เพื่อน ผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ ผู้นำชุมชน และผู้ที่กำหนดนโยบายระดับชาติ ได้ตระหนักถึงบทบาทของตนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ซึ่งที่ผ่านมา การป้องกันมักใช้มาตรการทางกฎหมายและมาตรการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นมาตรการในระดับสังคมแต่เพียงอย่างเดียว โดยขาดการเชื่อมโยงกับภาคส่วนต่างๆของสังคมทั้งในระดับครอบครัวและเพื่อน ระดับสถาบันการศึกษา และระดับชุมชน ทำให้การป้องกันแก้ไขปัญหามิอาจยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะปัญหานี้เป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันแก้ไขอย่างจริงจัง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความเชื่อมั่นว่ากลยุทธ์เชิงพหุระดับที่นำเสนอในงานวิจัยนี้จะสามารถนำไปใช้ในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประการที่สอง งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกับกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ

ซึ่งที่ผ่านมางานวิจัยส่วนใหญ่มักศึกษากับกลุ่มประชากรวัยแรงงานหรือเยาวชนในภาพรวม ทำให้การดำเนินการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยยังขาดข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์การป้องกันในประชากรกลุ่มนี้ได้เหมาะสม ดังนั้นผลจากการวิจัยนี้จึงนับว่าเป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงปฏิบัติการ โดยทำให้นักวิชาการและนักปฏิบัติการด้านการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพเกิดความเข้าใจในแบบแผนการบริโภคและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรกลุ่มนี้โดยตรง อันจะทำให้การวางแผนกลยุทธ์การป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประการที่สาม งานวิจัยนี้นับว่าเป็นงานวิจัยชิ้นแรกๆ ของไทยที่มีการนำแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคมมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของประชากร ซึ่งแนวศึกษานี้ นับว่ามีประโยชน์และสอดคล้องกับการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของประชากรอย่างแท้จริง เนื่องจากมีได้เน้นเฉพาะอิทธิพลของปัจจัยในระดับบุคคล แต่ยังคำนึงถึงอิทธิพลของปัจจัยด้านภาวะแวดล้อมของสังคมในระดับต่างๆ ด้วย ซึ่งที่ผ่านมางานวิจัยส่วนใหญ่จะศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพโดยใช้กรอบแนวคิดที่มุ่งเน้นปัจจัยในระดับบุคคลเท่านั้น และประการสุดท้าย การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอกลยุทธ์การป้องกันในระดับเพื่อน โดยการสนับสนุนให้เพื่อนสนิทเป็นผู้คอยตักเตือน ดูแล ให้กำลังใจ ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเพื่อการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งกลยุทธ์นี้นับว่าเป็นแนวทางใหม่ที่สังคมไทยยังไม่ค่อยมีการนำมาใช้มากนัก ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าเพื่อนสนิทมีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก ดังนั้นการใช้กลยุทธ์การป้องกันในระดับเพื่อน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่าหากมีการนำมาใช้อย่างจริงจัง ย่อมจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับประเด็นคำถามที่สังคมส่วนใหญ่มักตั้งคำถามว่าการใช้สื่อในการรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันได้ผลมากน้อยเพียงใด และหากจะเปรียบเทียบกับการใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการใดจะมีประสิทธิภาพมากกว่ากัน ผู้วิจัยขออภิปรายประเด็นคำถามข้างต้นดังต่อไปนี้ กล่าวคือ การใช้สื่อในการรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันนับว่าได้ผลในระดับหนึ่ง คือสามารถทำให้สังคมในภาพรวมมีความตื่นตัวและตระหนักถึงผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากขึ้น แต่ทั้งนี้ เมื่อมาพิจารณาในกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ผู้วิจัยเห็นว่าการรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผ่านมายังไม่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มประชากรกลุ่มนี้ได้เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยมีลักษณะทาง

พฤติกรรมเฉพาะตัวที่จะได้รับอิทธิพลมาจากเพื่อนสนิทค่อนข้างมาก และจะให้ความสำคัญกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองมากกว่าเรื่องราวของชุมชนและสังคมซึ่งเป็นระดับที่ห่างออกไป ด้วยเหตุนี้ปัจจัยระดับชุมชนและปัจจัยระดับสังคมจึงมีอิทธิพลน้อยเมื่อเทียบกับปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล และปัจจัยระดับสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบในการวิจัยครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม มิได้หมายความว่า การรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยจะเป็นมาตรการที่ควรเพิกเฉย แต่สิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายควรจะต้องหันกลับมาทบทวนคือการปรับกลยุทธ์การสื่อสารและรูปแบบการนำเสนอให้เข้าถึงจิตใจของประชากรกลุ่มนี้มากยิ่งขึ้น กลยุทธ์สำคัญที่ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอคือการใช้กลยุทธ์ความเป็นเพื่อน ซึ่งอาจมีการใช้दारานักกรองที่ยังอยู่ในวัยนักศึกษามาเป็นผู้รณรงค์ หรือ อาจแนะนำเสนอเรื่องราวที่ใกล้ตัวของนักศึกษา เช่น การรับน้องใหม่ การประชุมเชียร์ หรือการเลี้ยงรับปริญญารุ่นที่มานำเสนอเป็นเนื้อหาในการรณรงค์ โดยพยายามสอดแทรกแง่คิดหรือเจตคติที่ถูกต้องต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปในเรื่องราวดังกล่าว ก็จะทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจเนื้อหาการรณรงค์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาเนื้อหาในการรณรงค์โดยใช้กลยุทธ์ความเป็นเพื่อนที่มุ่งสื่อสารไปยังกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยโดยตรงจะมีค่อนข้างน้อย

นอกจากนี้ การใช้เพื่อนสนิทเป็นสื่อกลางในการส่งข้อมูลข่าวสารในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นับว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สำคัญ เพราะจากผลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพต่างเห็นสอดคล้องกันว่าเพื่อนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของกลุ่มประชากรในวัยนี้ ดังนั้น แนวทางการป้องกันที่เหมาะสมอาจมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย การจัดโปรแกรมให้การศึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ เช่น สมาชิกรวมชมรมต่างๆในมหาวิทยาลัย หรือสมาชิกที่อาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน เพื่อให้เขาสามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปถ่ายทอดให้แก่เพื่อนสนิท การสนับสนุนให้นักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายกลุ่มนักศึกษาที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น และสำหรับในประเด็นคำถามที่ว่า หากจะเปรียบเทียบกับการใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการใดจะมีประสิทธิภาพมากกว่ากัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำหรับในสังคมไทยนั้น มาตรการรณรงค์นับว่ามีความเข้มแข็งมากกว่า เพราะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนค่อนข้างมาก นอกจากนี้มาตรการทางกฎหมายของไทยยังนับว่ามีปัญหาเนื่องมาจากการบังคับใช้กฎหมายในสังคมไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่มย่อยกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในปัจจุบันที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยยังคงสามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ได้โดยง่าย โดยไม่มีการตรวจบัตรประชาชนแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามการใช้มาตรการรณรงค์แต่เพียงอย่างเดียว คงจะช่วยแก้ไขปัญหได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น การแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพจึงจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการทางกฎหมายร่วมด้วย ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการบังคับใช้กฎหมาย คงจะต้องมีการปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายในสังคมไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งหากมาตรการทั้งสองมีความเข้มแข็ง ตลอดจนทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอย่างจริงจัง ย่อมจะทำให้การป้องกันแก้ไขปัญหการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

7.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาคั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และ ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

7.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกลยุทธ์เชิงพหุระดับ (multi-level preventions) ในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคมได้ ดังแสดงในตารางที่ 7.2 ซึ่งหากผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกระดับของสังคมจะนำกลยุทธ์การป้องกันที่เสนอไว้แล้วนี้ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ผลผลิต (outputs) และผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (outcomes) น่าจะปรากฏได้ตามแบบจำลองเชิงตรรกะ (Logic Model) แสดงผลการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคมที่เสนอไว้ในแผนภาพที่ 7.1 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อมีการดำเนินการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในระดับบุคคล ระดับครอบครัวและเพื่อน ระดับมหาวิทยาลัย และระดับชุมชน ผลผลิตที่จะเกิดขึ้นในเบื้องต้นคือประชากรกลุ่มเป้าหมายซึ่งในที่นี้คือกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยจะได้รับข้อมูลข่าวสารในการต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง และได้รับการป้องกันผ่านทางครอบครัว เพื่อน มหาวิทยาลัย และชุมชนที่พหุภาคัย ขณะเดียวกันเมื่อนโยบายระดับชาติและกฎระเบียบต่างๆของมาตรการระดับสังคมถูกขับเคลื่อน อาทิเช่น มาตรการทางกฎหมายในการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในมิติของวันเวลา มิติของสถานที่ และมิติของบุคคล มาตรการทางภาษี มาตรการควบคุมการโฆษณา และมาตรการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ย่อมส่งผลให้การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนถูกจำกัด ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้นผ่านทางมาตรการภาษี การโฆษณาและการส่งเสริมการตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจำกัด และการรณรงค์ต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกนำเสนอผ่านสื่อต่างๆอย่างแพร่หลายในสังคม ผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ในระยะสั้นคือ การเปลี่ยนแปลงในด้านความ

ตระหนัก ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัย ขณะเดียวกัน การเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยก็ย่อมมีแนวโน้มที่จะลดลง จนนำไปสู่ผลในระยะกลางคือการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมของการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษา หรืออาจกล่าวได้ว่า ค่านิยมในการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยน่าจะลดลง ขณะที่ค่านิยมในการไม่บริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยน่าจะเพิ่มขึ้น และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวคือ นักตี้มหน้าใหม่ลดลง ความแพร่หลายของการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ลดลง การเจ็บป่วย การเสียชีวิต และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ลดลง ประชากรมีสุขภาพดีขึ้น และในท้ายที่สุดย่อมจะทำให้การทำงานของประชากรมีประสิทธิภาพดีขึ้นเนื่องจากการขาดลาจากการเจ็บป่วยอันเป็นผลมาจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ลดลง

ตารางที่ 7.2 ข้อเสนอกลยุทธ์เชิงบูรณาการในการป้องกันการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไทยตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม

ระดับของกลยุทธ์	แนวทาง
1. ระดับบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - ควรรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง โดยมีกลุ่มนักศึกษาที่มีการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ เป็นเป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาเพศชาย กลุ่มนักศึกษาที่มีอายุมากกว่า เช่น นักศึกษาในชั้นปีที่ 3 - 4 และกลุ่มที่พักอาศัยในหอพักนอกมหาวิทยาลัย เป็นต้น - เนื้อหาในการนำเสนอควรมุ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนเจตคติที่มีต่อการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้ถูกต้อง โดยพยายามสื่อสารให้เห็นว่าการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของตนนั้นจะส่งผลเสียต่อตนเองและคนรอบข้างอย่างไร - จัดฝึกอบรมทักษะการปฏิเสธ เทคนิคการเลิกบริโภค และทักษะการป้องกันตนเองจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองในการที่จะปฏิเสธหรือป้องกันตนเองจากการชักชวนให้บริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - นำเสนอความจริงเกี่ยวกับความเสี่ยงของการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยเสนอผู้ที่ได้รับผลกระทบจริงจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นอุทาหรณ์อันจะนำไปสู่เจตคติที่ถูกต้องต่อการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ - ใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับนักศึกษา เช่น กิจกรรมบันเทิง กิจกรรมเสริม นอกหลักสูตร และ กิจกรรมนอกสถานที่ต่างๆ ในฐานะเป็นสื่อกลางในการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 7.2 (ต่อ)

ระดับของกลยุทธ์	แนวทาง
2. ระดับระหว่างบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่หรือพี่น้องและญาติทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน และปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่วัยเด็กว่าเครื่องตีมีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรบริโภค รวมถึงการดูแลเอาใจใส่บุตรหลานอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้จะต้องไม่ใช้การบังคับ เพราะอาจจะทำให้เด็กเกิดการต่อต้านและหันไปบริโภคมากยิ่งขึ้น - จัดอบรมและให้การศึกษาแก่สมาชิกในครอบครัวถึงโทษและพิษภัยของเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ และสร้างความตระหนักให้เห็นถึงปัญหาของการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ - ครอบครัวควรมีกฎห้ามบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ภายในบ้าน และผู้ใหญ่ภายในบ้านไม่ควรนำเครื่องตีมีแอลกอฮอล์มาบริโภคให้บุตรหลานเห็น - สนับสนุนให้เพื่อนเป็นผู้เตือนซึ่งกันและกัน โดยอาจจัดกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน เพื่อให้เพื่อนได้ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการดูแล ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจเพื่อนอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาได้ในที่สุด - สนับสนุนให้เพื่อนชักชวนเพื่อนสนิทไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา และเล่นดนตรี เป็นต้น เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการหลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ - จัดโปรแกรมให้การศึกษาแก่นักศึกษาที่บริโภคอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ เช่น สมาชิกชมรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย หรือสมาชิกที่อาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน เป็นต้น - จัดฝึกอบรมผู้นำนักศึกษาให้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์และให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาคนอื่นๆ รวมถึง ถ่ายทอดข้อมูลที่ได้รับให้กับนักศึกษาในกลุ่มของตนต่อไป โดยควรจัดทำเป็นประจำทุกปีเพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในกลุ่มเพื่อนด้วยตนเอง - สนับสนุนให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายนักศึกษาที่ไม่บริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ - สนับสนุนให้กลุ่มเพื่อนที่ไม่บริโภครวมตัวกันจัดกิจกรรมต่างๆ โดยชวนเพื่อนที่บริโภคให้เข้ามาร่วมกิจกรรมด้วย เช่น งานกีฬาต่อต้านแอลกอฮอล์ การจัดสัปดาห์ต่อต้านการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ หรือการจัดประกวดแผนรณรงค์ต่อต้านการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ เป็นต้น โดยอาจจัดภายในมหาวิทยาลัย หรืออาจจัดเป็นเครือข่ายร่วมกับนักศึกษาต่างมหาวิทยาลัยก็ได้

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 7.2 (ต่อ)

ระดับของกลยุทธ์	แนวทาง
3. ระดับสถาบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา ดนตรี หรือ กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ นักศึกษามหาวิทยาลัยได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ - สร้างสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบให้ปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - มหาวิทยาลัยควรขอความร่วมมือจากร้านค้า สถานบันเทิง และเจ้าของหอพักบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยไม่ให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่นักศึกษาและอาจจัดตั้งคณะทำงานหรือเครือข่ายเฝ้าระวังและป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษา ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมกันสอดส่องดูแลและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด - มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา และมีกฎระเบียบห้ามบริโภคและห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในมหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ ตลอดจนมีบทลงโทษนักศึกษาที่กระทำผิดอย่างชัดเจน และที่สำคัญจะต้องบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆอย่างเคร่งครัด - มหาวิทยาลัยควรเปิดเวทีให้นักศึกษาได้แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ - มหาวิทยาลัยควรจัดทำแผนรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้สื่อต่างๆภายในมหาวิทยาลัยให้เข้าถึงกลุ่มนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ - มหาวิทยาลัยควรมีการจัดฝึกอบรมนักศึกษาให้ตระหนักถึงโทษของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี - คณาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยจะต้องตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่มีหน้าที่เพียงสอนหนังสือเท่านั้น แต่ต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันมิให้นักศึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้วยการสอดแทรกความรู้เรื่องพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชั้นเรียน เอาใจใส่ดูแลนักศึกษา ร่วมรณรงค์ และเข้าไปดูแลการจัดกิจกรรมต่างๆของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด - มหาวิทยาลัยควรได้รับการสนับสนุนจากผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการทำกิจกรรมต่างๆของนักศึกษา
4. ระดับชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งแกนนำเยาวชนในชุมชนให้ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการแก้ไขปัญหาต่างๆของชุมชน และควรมีเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนได้แสดงความคิดเห็น และแสดงออกในกิจกรรมต่างๆของชุมชนอย่างถูกต้องและไม่ใช้เวลาว่างไปกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - ขอความร่วมมือจากร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนไม่ให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เยาวชน

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 7.2 (ต่อ)

ระดับของกลยุทธ์	แนวทาง
	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน โดยจัดทำแผนแม่บทชุมชนเพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ได้แสดงความคิดเห็นและตระหนักถึงปัญหาต่างๆของชุมชนร่วมกัน - ผู้นำชุมชนและผู้ใหญ่ในชุมชนไม่ควรบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกและเยาวชนในชุมชน ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนให้ปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติดต่างๆ - ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นำชุมชนเพื่อจัดตั้งเป็นเครือข่ายในการประสานงาน ช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน นอกจากนี้ ทางชุมชนควรเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่ายเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแล ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำผิดในชุมชน (เช่น ร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เป็นต้น) - รณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยใช้สื่อต่างๆ ภายในชุมชนเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสอดแทรกกิจกรรมการรณรงค์เข้าไปในงานสำคัญของชุมชนในช่วงวันเทศกาลต่างๆ เป็นต้น - ชุมชนควรจัดทำระเบียบของชุมชนที่ต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกภายในชุมชนที่จะต้องปฏิบัติตามเพื่อนำไปสู่ค่านิยมใหม่ของชุมชนและยังช่วยให้สมาชิกในชุมชนได้ตระหนักถึงบทบาทในการเฝ้าระวังมากยิ่งขึ้น
5. ระดับสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำประเทศควรประกาศนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เป็นวาระแห่งชาติและควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัดเพื่อดูแลและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรง - ควรใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์โดยการกำหนดราคาที่ถูกเพิ่มอัตราภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้สูงขึ้นสอดคล้องกับอัตราเงินเฟ้อ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากขึ้น - ใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมด้านการโฆษณาและการส่งเสริมการตลาดทุกประเภท โดยจะต้องควบคุมในลักษณะห้ามโฆษณาในสื่อทุกประเภททุกช่วงเวลา (total ban) จะทำให้การควบคุมมีประสิทธิภาพมากขึ้น - ใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในมิติของวันและเวลาในการขาย ในมิติของสถานที่ที่จำหน่าย และในมิติของบุคคลที่จะซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ - ควรมีกฎหมายเข้ามาควบคุมจำนวนและความหนาแน่นของร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณหอพักนักศึกษาและชุมชนที่พักอาศัย

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 7.2 (ต่อ)

ระดับของกลยุทธ์	แนวทาง
	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้มาตรการด้านการออกใบอนุญาตสถานบริการและร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลังควรจะต้องเข้ามาดูแลในด้านการอนุญาตจัดตั้งสถานบริการและร้านค้าที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเข้มงวด โดยเฉพาะภายในและบริเวณโดยรอบสถานศึกษาที่ไม่ควรมีสถานบริการและร้านค้าที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเด็ดขาด - ควรเพิ่มการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ในการควบคุม สอดส่องดูแล ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พ.ศ. 2551 อย่างแท้จริง - ควรเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดเพื่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อความผิดอันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น กลุ่มที่เมาแล้วขับ หรือร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กและเยาวชน เป็นต้น - ควรมีการจัดโซนสถานบันเทิงให้เข้าไปอยู่ในบริเวณเดียวกันที่ห่างไกลจากสถานศึกษา - ควรมีกฎหมายที่กำหนดการห้ามจำหน่าย/บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะต่างๆ เช่น สถานที่ราชการ ป้ายรถประจำทาง สถานศึกษา หอพัก วัด และโรงพยาบาล เป็นต้น - ควรกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อ/บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้นเป็น 25 ปีบริบูรณ์ (จากปัจจุบันกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อไว้ที่ 20 ปีบริบูรณ์ตามกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 แต่ยังไม่มีการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้บริโภค) - ควรกำหนดอายุขั้นต่ำผู้ที่เข้าสถานบริการให้เพิ่มสูงขึ้นเป็น 25 ปีบริบูรณ์ (ปัจจุบันกฎหมายกำหนดไว้ที่ 20 ปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2546) - ควรใช้มาตรการทางการศึกษาในลักษณะของการสอนทักษะชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนได้รู้จักทักษะการใช้ชีวิต รู้จักทักษะการปฏิเสธ เพื่อเป็นเกราะป้องกันตัวของเด็กและเยาวชนเองให้ปลอดภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - ควรใช้มาตรการรณรงค์ป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆไปยังคนในสังคมอย่างทั่วถึง เพื่อให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงภัยอันตรายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเชื่อว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มิใช่สินค้าธรรมดาแต่เป็นสินค้าที่หากบริโภคแล้วจะนำไปสู่ปัญหาสุขภาพ อุบัติเหตุ และปัญหาต่างๆ ตามมาอีกมากมายทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 7.2 (ต่อ)

ระดับของกลยุทธ์	แนวทาง
	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการจำกัดชั่วโมง วันและเวลาในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - ควรออกมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น ปีใหม่ และสงกรานต์ เป็นต้น - ส่งเสริมให้มีการประสานร่วมมือป้องกันปัญหาการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ จากทุกระดับของสังคม โดยนำหลักยุทธศาสตร์สามพลังมาประยุกต์ใช้ (พลังปัญญา พลังนโยบาย และพลังสังคม) ซึ่งหากกลไกทั้งสามถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกัน ย่อมจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ในการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเชิงวิชาการซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อนิสิต นักศึกษา นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ที่สนใจทั่วไปในการศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

- 1) ผู้สนใจอาจนำแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคมไปใช้ในการศึกษาเพื่อหาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของประชากรในด้านอื่นๆเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ พฤติกรรมการออกกำลังกายที่ไม่เพียงพอ และพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและความรุนแรงอื่นๆ แล้วเปรียบเทียบผลการวิจัย
- 2) ผู้สนใจอาจนำแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคมไปใช้ในการศึกษาเพื่อหาแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นงาน กลุ่มนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ตลอดจนกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อย เป็นต้น แล้วเปรียบเทียบผลการวิจัย
- 3) ผู้สนใจอาจใช้การวิจัยเชิงทดลอง (true experiment) หรือกึ่งทดลอง (quasi experiment) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของกลยุทธ์การป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในระดับต่างๆตามที่ได้นำเสนอไว้ในส่วนของข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยนำกลยุทธ์การป้องกันดังกล่าวมาใช้ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง ขณะเดียวกันก็เลือกอีกพื้นที่หนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุม โดยพื้นที่ควบคุมนี้ไม่มีการนำกลยุทธ์การป้องกันดังกล่าวมาใช้แต่อย่างใด จากนั้นทำการเปรียบเทียบผลการศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมว่าประชากรทั้งสองพื้นที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมที่แตกต่างกันหรือไม่ วิธีการวิจัยดังกล่าวมานี้จะช่วยยืนยันถึงประสิทธิผลของกลยุทธ์การป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคม ได้ดียิ่งขึ้น

4) หากไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา ผู้สนใจอาจใช้วิธีการวิจัยติดตามผลระยะยาว (longitudinal study) โดยเก็บข้อมูลในด้านความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของประชากรในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งไว้เป็นข้อมูลพื้นฐาน จากนั้นนำกลยุทธ์การป้องกันดังกล่าวมาใช้ในพื้นที่นั้น แล้วทำการเก็บข้อมูลเพื่อดูการเปลี่ยนแปลง จากนั้นอาจเว้นระยะเวลาประมาณ 1 – 2 เดือน แล้วทำการเก็บข้อมูลซ้ำเป็นระยะๆ ในพื้นที่เดิม เพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มที่เกิดขึ้นในด้านความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมอย่างไร วิธีการวิจัยดังกล่าวนี้จะช่วยให้ทราบถึงประสิทธิผลในระยะยาวของกลยุทธ์การป้องกันดังกล่าว อันจะทำให้เกิดความเข้าใจในแนวทางการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยตามแนวศึกษานิเวศวิทยาเชิงสังคมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

แผนภาพที่ 7.1 ข้อเสนอแบบจำลองเชิงตรรกะ (Logic Model) แสดงผลการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยตามแนวศึกษา
 นิเวศวิทยาเชิงสังคม

